

ESGLÉSIA DE MENORCA

**Butlletí oficial
del Bisbat**

Núm. 2 – MARÇ – 1980

SUMARI

SANTA SEU	pàg. 51
Mensaje del Santo Padre para la Cuaresma de 1980	
Comunicado de la Pontificia Comisión para América Latina en el "Día de Hispanoamérica"	
DOCUMENTS DEL BISBE	pàg. 54
SES CATEQUESIS DEL BISBE	
Un nou Ordre Internacional	
La responsabilitat missionera dels cristians	
El Sínode Holandés	
Sa Quaresma	
Pescadors d'homes (Carta pastoral pel dia del Seminari de 1980)	
DECRETS	
Sobre utilització de nous llibres sacramentals i d'exèquies	
Sobre estipendis de misses	
CONSELL PRESBITERAL	pàg. 69
Acta de la reunió del mes de Desembre 1979	
Acta de la reunió del mes de febrer 1980	
SECRETARIA GENERAL	pàg. 72
Nomenament	
Reunions mensuals per a capellans	
Missa Crismal	
INFORMACIO DIOCESANA	pàg. 73
Participació menorquina a la Trobada Europea del Concili dels Joves, de Taizé, a Barcelona	
Emotivo Acto Comunitario Interconfesional	
Plegaria Juvenil por la Paz	
Reunión de Plegaria en el Monasterio de las Concepcionistas	
Elección de Superiora en el Monasterio de Santa Clara	
Necrológica (Sor Dionisia Calzada, Hija de la Caridad)	
CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA	pàg. 79
Reunión de la Comisión Permanente	
Ante la próxima Cuaresma	
COMISIONES EPISCOPALES	pàg. 84
Comunicado de la Comisión Episcopal en el "Día de Hispanoamérica.	
Nota de la Comisión Episcopal de Enseñanza y de la Subcomisión Episcopal de Universidades sobre la libertad de creación de Centros Universitarios.	

SANTA SEU

MENSAJE DEL SANTO PADRE PARA LA CUARESMA DE 1980

Cada año, en el umbral de la Cuaresma, el Papa se dirige a todos los miembros de la Iglesia y les exhorta a vivir bien este tiempo que se nos ofrece, para prepararnos a una verdadera liberación.

El espíritu de penitencia y su práctica nos conducen a desprendernos sinceramente de todo lo que poseemos de superfluo, y a veces incluso de lo necesario, y que nos impide "ser" verdaderamente lo que Dios quiere que seamos: "donde está tu tesoro, allí estará tu corazón". ¿Está nuestro corazón apegado a las riquezas materiales, al poder sobre los demás, a las sutilezas egoísticas de dominio? En tal caso tenemos necesidad de Cristo Liberador Pascual que, si lo queremos, puede liberarnos de las ataduras de pecado que nos atenazan.

Preparémonos a dejarnos enriquecer por la gracia de la Resurrección desembarazándonos de todo falso tesoro: los bienes materiales que no nos son necesarios, son con frecuencia los medios de supervivencia para millones de seres humanos. Más allá de su subsistencia mínima, centenares de millones de hombres esperan de nosotros que les ayudemos a procurarse los medios necesarios para su propia promoción humana integral, así como para el desarrollo económico y cultural de su país.

Pero las intenciones declaradas o un simple don no bastan para cambiar el corazón del hombre; hace falta una conversión de espíritu que nos lleve a un encuentro de corazones, a compartir con los más menesterosos de nuestras sociedades, con los que están desprovistos de todo, incluso a veces de su dignidad de hombres y de mujeres, de jóvenes o de niños, con todos los refugiados del mundo que no pueden ya vivir en la tierra de sus antepasados y deben abandonar su propia patria. Es allí donde encontramos y vivimos más íntimamente el misterio del sufrimiento y de la muerte redentora del Señor. El verdadero compartir que es un encuentro con los otros, nos ayuda a liberarnos de los lazos que nos esclavizan, y por ello nos hace ver en los demás a nuestros hermanos y hermanas, nos hace descubrir de nuevo que somos hijos de un mismo Padre, "herederos de Dios, coherederos de Cristo" (Rom. 8,17), de quien recibimos los bienes incorruptibles.

Os exhorto, pues, a responder generosamente a las llamadas que, durante esta Cuaresma, lanzarán vuestros Obispos, personalmente o por

medio de los responsables de las campañas de solidaridad. Seréis vosotros los primeros beneficiarios de ello, porque os pondréis así en el camino de la única verdadera Liberación. Vuestros esfuerzos unidos a los de todos los bautizados darán testimonio de la caridad de Cristo y construirán así es "civilización del amor" a la que aspira, conscientemente o no, nuestro mundo lastimado por los conflictos de las injusticias, desengañado porque ya no encuentra verdaderos testigos del Amor de Dios.

Yo os bendigo en el nombre del Padre, del Hijo y del Espíritu Santo.

COMUNICADO DE LA PONTIFICIA COMISION PARA AMERICA LATINA EN EL "DIA DE HISPANOAMERICA"

El Día de Hispanoamérica que se celebra cada año, celosamente promovido por la Comisión Episcopal de Misiones y Cooperación entre las Iglesias para despertar una colaboración eclesial cada vez más fraternal y una solidaridad cristiana cada vez más intensa de la Iglesia de España hacia las de América Latina, en este año 1980 no puede dejar de invitar a los católicos de esa querida nación española a fijar su mirada en Puebla, por cuanto los doce meses que han pasado de aquel feliz e histórico acontecimiento eclesial constituyen una proyección suficiente para apreciarlo mejor en su conjunto.

En efecto, el documento final de la III Conferencia General del Episcopado Latinoamericano, fruto de "asidua oración, de reflexión profunda y de intenso celo apostólico", ha comenzado a servir, con sus válidos criterios —como apuntaba el Santo Padre en su mensaje del 23 de marzo del pasado año—, "de luz y estímulo permanente para la evangelización en el presente y en el futuro de América Latina".

Y en tarea tan propia y específica de la Iglesia todos, y de una manera especial los sacerdotes y fieles de España, deben sentirse generosamente comprometidos en íntima comunión y participación con los pueblos de aquel "Continente de la esperanza", como lo ha llamado el mismo Papa.

Tocó a la Iglesia de España, como se reafirma en el documento de Puebla (n. 7), establecer en América Latina y dinamizar por una vasta legión de misioneros, de Obispos, de religiosos y religiosas, ese substrato católico con sus vitales formas vigentes de religiosidad.

Los mismos obispos latinoamericanos subrayan en otra parte del documento (n. 667) el especial reconocimiento que merecen las Iglesias particulares de diversos países que no sólo incrementan su labor evangelizadora con el envío de presbíteros, religiosos y demás agentes de evangelización, sino que también contribuyen generosamente con su comunicación cristiana de bienes.

Así pues, en este clima creado por Puebla y siguiendo fielmente sus orientaciones comenzando por las que allí mismo dio el Papa Juan Pablo, resulta urgente y entusiasmante corresponder con renovado fervor al llamamiento de este DIA, intensificando la deseada y siempre necesaria colaboración: con el don constante de la oración; con el ofrecimiento generoso de personal —sacerdotes y seglares— para el servicio de la evangelización en aquellas jóvenes Iglesias; y con eficaces actuaciones tanto a nivel diocesano como nacional en la misma España.

Esta Pontificia Comisión, testigo como es de la confianza de las Iglesias Latinoamericanas en la ayuda fraterna de la Iglesia española en esa triple dimensión de oración, cooperación y actuación, está segura de que el documento de Puebla —auténticamente interpretado por aquella admirable comunión colegial que le dio vida y puesto en salvo de toda posible manipulación— tendrá un eco profundo entre los católicos de España con una espléndida respuesta a las inmensas exigencias pastorales que el “Continente de la esperanza” presenta al comenzar este nuevo decenio del siglo, la década de los años 80, para dejar de ser, como acertadamente se dijo, el “continente de las esperanzas frustradas”.

Es una perspectiva que se abre ahora al empeño de la Iglesia en América Latina y que en Puebla se reafirmó colegialmente en torno a tres grandes verdades, que se dio por llamar el trípode sobre el cual descansa todo el documento final, o sea la verdad sobre Cristo, la verdad sobre la Iglesia y la verdad sobre el hombre.

En la historia de la evangelización del Continente esta trilogía se ha venido articulando en forma armónica para que no hubiese desmedro de ninguno de sus tres sujetos, caracterizándose en su fase más reciente por la promoción del hombre, que todavía se encuentra en muchas partes humillado y oprimido.

Continúa, pues, y se torna más insistente y poderoso el desafío de estas tres verdades, frente a los problemas actuales sugiriendo soluciones que, una vez llevadas a la práctica, contribuyan eficazmente a la dignidad y liberación de todo hombre y de todos los hombres.

Quiera Dios que la celebración del DIA DE HISPANOAMERICA de este año sea el feliz comienzo de una nueva etapa, según el compromiso asumido por la XXXII Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española, “para potenciar el envío de sacerdotes a la Iglesia en América Latina”.

Roma, 6 de Enero de 1980 — Epifanía del Señor

Firmado: Sebastián, Cardenal Baggio
Presidente

DOCUMENTS DEL BISBE

SES CATEQUESIS DEL BISBE

Un nou Ordre internacional

Avui celebrem el dia de la campanya contra la fam. Els cartells anunciadors que haureu vist exposats a tants de llocs, ens diuen que el tercer món demana un nou ordre internacional. En els dits cartells s'hi veuen unes mans unides, una blanca i una altra negra, que abracen la bola del món.

Teníem dividit el món en dues parts, l'est i l'oest. Ara, ja fa estona, es parla d'una nova divisió: nord i sur. El nord, són els països rics, el sur, els pobres. I si bé continua aquella divisió entre l'est i l'oest —en aquests moments en conflictes seriosos i quasi d'ultimatum— cada vegada més es va profundint la divisió entre països pobres i països rics, nord i sur. Certament sembla que la línia de l'equador no solament divideix el món en dos hemisferis, sinó també en dos móns totalment opositius i diferents en la riquesa que tenen els Estats, segons estiguin situats a un cantó o a un altre.

Ens trobam davant d'una realitat ben trista i sembla que també d'insolidaritat. L'equilibri del món està romput. Per unes causes o per unes altres, ens en temem que mentre uns naveguen en l'abundància d'una societat de consum, d'altres es moren de fam. Que fa l'efecte que mentre uns països rics, cada dia en són més, d'altres passen cada cop més a la misèria. O si no que ho diguin els grans dividens i beneficis de les multinacionals que operen per tot el món.

Hi ha remei per a tot açò? Podríem preguntar-nos cap on camina la nostra societat. Cap a que tots els països, per fi, arribin a un equilibri que faci que tots els pobles puguin tenir el que és essencial per a viure, i una mica més, o bé anam de cara a una crisi de supervivència que afecti també als pobles rics? El món, no camina cap a una recessió econòmica que pot portar al caos més espantós? En aquest ordre de coses i segons els principis de la justícia i de l'equitat, la situació mundial que vivim és ben desafortunada i la interrelació d'uns països amb uns altres no és, sembla, segons les lleis d'una ètica social que ens diu que hi ha alguna cosa que no va a l'hora.

Per açò el cartell de la jornada d'avui ens diu que hem de cercar un nou ordre internacional. Per açò, la campanya d'aquest any va dirigida a fer-nos prendre consciència d'aquest problema que, certament afec-

ta molt més directament als homes d'Estat, però que també nosaltres hem de considerar perquè el futur de la humanitat està en joc. Es tracta de sobreviure tots, de fer i ajudar al canvi i construir la justícia, especialment els que vivim en països més o manco rics. Tal com diu molt bé la propaganda per aquesta jornada, la fam del món es solucionaria amb unes relacions comercials, polítiques i socials justes, dins i fora de tots els països. I açò és el que intenta d'establir aquest nou ordre internacional que es cerca.

Jo també vull unir la meva paraula i les meves mans a tots aquells que fan feina en aquest camp. Hi ha necessitats urgents que reclamen la nostra col.laboració i la nostra entrega a una causa tan justa i tan humanitària. Però també tan cristiana.

Aquests dies estàvem recordant a les nostres eucaristies aquelles paraules del profeta Isaïes que Jesús s'aplicava a ell mateix, com a compliment del que deia el profeta: "El Senyor m'ha ungut per a dur la Bona Nova als desvalguts, m'ha enviat a proclamar la llibertat als captius, a deixar en llibertat els oprimits". I avui els primers desvalguts i oprimits són tot aquest tercer món, tota aquesta zona sur dels pobres que moren de fam i de misèria.

S'ha de moure l'opinió pública per a donar força i ajut a l'intent de canviar el "desordre" mundial existent. S'ha de dir i predicar que Déu no vol de cap de les maneres que la injustícia i la fam siguin el paradigma de la nostra societat.

Fa pocs dies que escoltava una emissió radiofònica en la qual uns periodistes dialogaven sobre l'infantement d'una nova societat que sembla que va arribant de veres. Jo desig que sigui una societat d'un nou ordre internacional on brillin la justícia i la pau, la llibertat i la convivència. Facem tots esforços per a aconseguir-ho. I que el Senyor guí el món per aquests camins i a tots ens doni la seva gràcia per a col.laborar decididament en tot el que redundi en bé dels altres, de tots els pobles, de totes les nacions.

La responsabilitat missionera dels cristians

Introducció al programa missional mensual a Ràdio Popular de Menorca.

Estimats radiooients,

Avui comença un nou programa a Ràdio Popular de Menorca. Arribarà a la vostra audició tots els primers dimecres de cada mes, a aquesta mateixa hora. Serà, idò, un programa mensual. Jo desig que sigui del vostre gust i que l'escolteu amb atenció.

Serà, és, un programa missional. I me pens que vindrà molt bé, ara, que el vostre bisbe vos digui qualche paraula per a presentar-lo, trobau?, ja que normalment jo no hi intervindré, sinó en molt contades

ocasions reservant-me pel meu espai setmanal del divendres, a les 12,30, amb Ses Catequesis del bisbe.

Bé, idó. Vos he de dir que la coratjosa i animosa Comissió diocesana de missions és la que es responsabilitzarà i durà a terme cada mes aquesta emissió, aquest programa misional, per mitjà de la seva vocalia de propaganda.

Què serà aquest programa? La idea és que dugui a tots els seus oients una paraula encoratjadora que ens faci adonar de la responsabilitat missionera que comporta el ser cristia. I aquesta és una idea i una situació en la qual hauríem de pensar i ser tots els cristians.

Perquè, tal com fa poca estona vos recordàvem els bisbes espanyols, "l'Església ha estat posada per Déu en el curs de la història amb l'únic objectiu de testificar i proclamar que Déu és Déu salvador de tots, que la realització plena i complida de l'existència humana s'aconsegueix únicament quan, per la fe, es presta una lliure adhesió al do de la salvació i que en la Bona Nova de Jesús troba la societat dels homes, forces i criteris per a realitzar la convivència humana en justícia, llibertat, igualtat, solidaritat i fraternitat. Tota la comunitat o creient es deu a aquesta missió d'anunciar en tot el món l'arribada del Regne de Déu. Aquesta missió, d'amplitud universal, constitueix l'única i suprema raó de ser de l'església en la història dels homes. En la tasca evangelitzadora de l'església Déu prolonga, per l'acció del seu Esperit, la missió confiada al seu Fill".

Precisament el nostre baptismus és qui ens dóna i ens infón aquesta responsabilitat. Pel baptismus, no solament entram a formar part de l'església i a poder-nos dir cristians, sinó que també se'ns inculca i se'ns penetra d'un sentit missioner per fer feina en l'evangelització de tot el món. Per açò, "tots els que hem estat batiats en el nom de la Trinitat i del Senyor Jesús som responsables d'evangelitzar a totes les nacions. El nostre compromís baptismal es defineix i es concreta en aquesta responsabilitat d'evangelització universal".

Certament aquesta missió que ens prové del nostre baptismus, és única i és per tots els temps i tots els llocs. Però té una pluralitat de serveis i de funcions que hem de fer entre tots. No tots el mateix. Cadascú ha d'examinar a veure quin ministeri, quina funció, quin servei ha d'assumir i realitzar, d'una manera lliure i responsable, dintre de la seva comunitat i en bé de tots, sempre coordinant les iniciatives i les forces dirigides a l'evangelització per aquells que Jesús va posar com a rectors i guies del seu ramat.

Tot açò que vos estic dient fins ara, és un primer punt que ha de tocar aquesta emissió mensual. En ell, ha de centrar l'explicació de tot el que Jesús i l'església, amb el Sant Pare de Roma al davant, ens diuen, ens manifesten i ens ensenyen per tal que tots sapiguem complir els nostres deures de cristians com és aquest de l'evangelització. Vull dir que tots hem de ser missionaries, i que hi ha moltes maneres de ser-ne.

Hi ha també un altre punt a tractar. Ens toca de considerar-lo i de pensar-hi per un doble motiu. El primer és el d'abans. Vull dir aquest sentit missional del qual vos parlava que tots hem de tenir. El segon motiu és que es tracta de persones i coses molt nostres, molt menorquines. Ja podeu endevinar que aquest altre punt del que haurà de parlar aquest programa missional són els "nostres" missionaries menorquins, escampats per tot el món, i la feina que estan fent.

Jo suggeresc al director del programa que ens expliqui qui són els nostres missionaries, on fan feina, quina feina fan, quines dificultats troben i han de superar, etc., etc. Fóra molt interessant. Avui tanta gent hi ha qui coneix el nom i la vida dels principals artistes de cine, de teatre, de la tele, de la ràdio, del futbol, dels cantants de moda, per què, pregunta, no podem conèixer i sobre la vida dels nostres missionaries? Si sabem, només de sentir-les, el nom de les cançons dels principals conjunts de moda, i la llista de jugadors de qualsevol equip de primera divisió, per què no aprenem els noms i costums, les religions i la manera de ser dels països i regions on fan la seva labor els nostres missionaries?

I finalment, un tercer punt que pot tocar-se en aquest programa. Seria el donar a conèixer tota la normal organització que estructura al nostre bisbat i també a nivell nacional i internacional, aquest treball missioner. Per exemple què són açò que en deim les obres missionals pontifícies, per què feim el dia del clero indígena, el dia de la Santa Infància; què és açò del DOMUND. En fi, tota aquesta cosa que va des de la col·lecta i de l'aportació dels bons cristians per les missions, passant per la recollida de "sellos", fins a explicar on van els doblers que cada any es recullen per les missions.

I jo, estimats radiooients, per avui, ja vos he dit prou cosa. Ara he de deixar pas al restant programa d'aquest mes. I sobretot desitjar una bona i eficaç feina que es vagi fent amb constància, amb interès, amb bona voluntat, amb tècnica i... amb amor.

El Sínode holandès

Supòs que a tots vos haurà arribat la notícia d'una gran i llarga reunió que el Papa actual, Joan Pau II, ha celebrat amb els bisbes de l'episcopat holandès, no fa molta estona. Aquests bisbes, juntament amb alguns cardenals de la Cúria romana, van romandre reunits amb el Papa per espai d'uns quinze dies, més o manco, per posar en comú els seus punts de vista i treure conclusions i acords que serviguessin per a la bona marxa de l'Església d'Holanda. Es reuniren a Roma, al Vaticà.

Si vos en parl d'aquesta reunió, anomenada Sínode holandès, o més exactament, Sínode particular dels bisbes dels Països Baixos, és perquè crec que els acords adoptats en ell tenen trascendència per a tota

l'església universal, idò, també per a nosaltres, i perquè la sol·licitud de totes les Esglésies del món ens urgeix a tots per un igual, en una comunió vertadera i fraternal.

Certament ni vosaltres ni jo mateix esteim ficats ni som massa coneixedors dels problemes i de les circumstàncies especials d'aquella Església holandesa. N'hem sentit rallar molt, hem llegit potser molta cosa sobre ella, durant aquests darrers anys i hem pogut adonar-nos de la vitalitat i de l'arriscament dels catòlics holandesos i de les polèmiques que s'hi han promogut en un estira i arronça propi del moment actual que allí viu la seva església.

Idò, dit açò, crec que també nosaltres hem de donar gràcies a Déu per aquest Sínode, en el qual s'han unit voluntats i s'han precisat conceptes i actituds, baix la guia ferma, valenta i segura del nostre actual Sant Pare, i per mitjà del qual esperam tots que aquella Església holandesa camini unida i coratjosa per aquestes, avui com sempre, difícils rutes del món modern. Hem de demanar també que els sigui ben fructuosa i eficaç, efectiva i afectiva, la realització pràctica dels acords presos, en bé de tots els feels que tenen encomanats a la seva guia i govern els bisbes holandesos.

Deia que una de les raons per les quals vos parl d'aquest Sínode, era també la transcendència que podia tenir i tindrà per a nosaltres i per a tota l'Església universal. De fet, és ver, els acords aprovats van dirigits únicament i exclusivament a l'Església d'Holanda i jurídicament no ens afecten a nosaltres, en quan provinents d'aquesta especial reunió. Però hi ha unes línies, uns principis inspiradors i tot un conjunt de normes i preses de posició que ens assenyalen uns camins i unes intencions ben reveladores.

Primer, voldria subratllar que aquest Sínode ens mostra un programa i una orientació del Papa Joan Pau II, idò, del Cap principal de tota l'Església. S'hi veuen, no solament una continuació de la línia que el Papa ja fa estona que va indicant i seguint, sinó també i amb més insistència, els trets peculiars que, no sé si em sortirà la frase, en podríem dir "l'aggiornamento de l'aggiornamento" que Joan XXIII va voler fer a l'Església amb la iniciació i la realització del Concili Vaticà II.

Perquè, certament, i en segon lloc, aquest Sínode holandès està plenament inspirat en els principis i la doctrina d'aquest Concili. Tota la doctrina sinodal està calcada en les constitucions i decrets més importants d'aquell Concili i per açò les cites que puntegen els acords presos són normalment i quasi en exclusiva d'aquells documents i dels posteriors emanats arrel del Concili. Doctrina segura, idò, que manté les posicions vaticanes en tants i tants dels actuals problemes eclesitics que contorben els ànims de molts de cristians: celibat sacerdotal, sacerdoti comú i sacerdoti ministerial, disciplina sacramental, Seminaris, secularització de la societat, etc. etc.

En tercer lloc vull dir-vos que, sens dubte, en molts i diferents sectors eclesiials, aquest Sínode holandès farà parlar d'involució, aquesta paraula rara que indica regresivitat, és a dir, tornar enrera dels passos fets i donats. Com si moltes de les posicions conquistades es tornassin a perdre. I aquí, perquè açò és viu i punxent per a tots, és on es poden plantejar molts interrogants: A 1980, seguir els principis establerts pel Vaticà II dels anys 62-65, significa una regressió? Posar per fonament una doctrina segura i corregir desviacions i puntualitzar conceptes, és fer marxa enrera? No té una paraula a dir el poble de Déu en tot açò, segons els mateixos principis del Vaticà II? No en pos més d'interrogants.

Dic, però, per acabar, que he volgut tocar aquest tercer punt, degut a l'ambient que es va produint en l'Església des de fa un temps. Perquè és cosa que preocupa i em preocupa. Estic, açò, si, convençut que l'Esperit guia la seva Església i la renova constantment, i es val de les nostres flaqueses i debilitats per dir-nos que Ell és el Ritme amb el qual hem de sintonitzar, l'Impuls que ens empeny a seguir les direccions d'aquells que Ell va posar per a regir la seva Església.

Sa Quaresma

Al menjador de ca nostra, a Ca'l Bisbe, hi tenc penjades a la paret unes xilografies, que són uns dibuixos gravats primer en llenya i després impressos en paper. En una d'aquestes xilografies hi ha dibuixada una dona vella, amb set peus i una cara ferrenya i arrugada, plena tota ella de berrugues. A una de ses mans duu uns rosaris i unes graelles i a s'altra un gros bacallà. Al fons del dibuix, s'hi veu una església amb un campanaret estilitzat, coronat per un penell en forma de gall. Es de nit, al fosquet, potser, i una mitja lluna retalla la silueta de tot el quadre.

Me pens que tots vosaltres sabeu prou bé que aquest dibuix, aquesta dona lletja, representa i és un símbol de sa Quaresma. Aquesta representació era, en altre temps, una manera jocosa i distreta d'imaginar-se i reproduir aquest temps quaresmal que avui començam. Altres temps, en què era molt més rigorosa l'abstinència de menjars i els dejunis preceptuats per l'església per aquestes setmanes preparatòries de la festa de la Pasqua. Una pietat, rigorosament penitencial, accentuava principalment l'aspecte de renunciament i de mortificació corporal, com a disposició bàsica per a la renovació de la vida cristiana. I tota la Quaresma semblava més tost dirigida al Divendres Sant que no al diumenge de Pasqua. Pens que, contemplada així, la Quaresma quedava parcialment desenfocada.

Bé, estimats radiooients; en dir ara tot açò, no penseu que jo faci una crítica destructiva de la Quaresma d'antany. No. L'element peni-

tencial, exterior i sensible, és vàlid encara avui com ho fou llavors. I els cristians sempre tindrem per signe i símbol una Creu, que parla de sofriment, de passió i de mort cruenta.

Però necessitam un esperit de penitència. Una pràctica penitencial que, tal com ens diu el Papa Joan Pau II en el seu missatge per aquesta Quaresma de 1980, ens prepari a un vertader alliberament, "a desprendre'ns sincerament de tot el que posseïm de superflu i a vegades fins i tot del necessari, i que ens impedeix de "ser" vertaderament el que Déu vol que siguem. Si el nostre cor està inclinat i enganxat a les riqueses materials, o al poder sobre els altres, o a les subtileses egoistes de domini, tenim necessitat de Crist Lliberador Pasqual que pot alliberar-nos de les lligadures de pecat que ens esclavitzen".

Perquè la Quaresma és un pas cap a la Pasqua, la definitiva rellització de Crist. La penitència, idò, no és un fi, sinó un mitjà per aconseguir aquell alliberament que Crist ens dugué per la seva Mort i la seva gloriosa Resurrecció. La conversió que hem d'anar fent cada dia, i molt especialment en aquest temps de Quaresma, és un camí —no un final— que mena a la nostra plena i decidida incorporació a Crist.

Veis? Aquí rau el vertader sentit d'aquest temps quaresmal. Es un temps fort en el qual hem d'esforçar-nos per arribar més plenament a una autenticitat de vida cristiana. Jo diria que no n'hi ha prou amb unes simples actituds interiors, sense resonància en la vida pràctica i cristiana que comporta una ascesi d'atracament a Déu i als germans. Com no n'hi ha prou en una multiplicació, rutinària i tradicional, de pràctiques penitencials, pel costum que ja en tenim, sense cap projecció més profunda i viscuda que ens dugués a renunciaments meditats d'egoisme i de falta de caritat i de justícia als nostres germans. Per açò, deia Sant Pau als cristians de Corint, en la primera carta que els va dirigir: "Si distribuís tots els meus béns entre els pobres, si donàs el meu cos perquè el foc el consumís, però no tingués caritat, amor, de res no em serviria".

La vertadera actitud cristiana en aquest temps de Quaresma ha d'ésser una pràctica i una marxa més decidida a donar una resposta a l'amor generós de Déu. Déu ens estima, ens ha estimat abans que no saltres a Ell i el salm responsorial de tota sa nostra Quaresma hauria d'ésser un posar-nos alerta i vigilants per correspondre més adequadament a l'amor de Déu.

El Papa Joan Pau II ens ha parlat de la construcció de la "civilització de l'amor", basada en el testimoni vivent que hem de donar els batius de la caritat de Crist. El món, la nostra societat, cerca, certament, una altra vida de més convivència i de més justícia i equilibri humà, de la qual els cristians no en podem estar absents.

Per açò, estimats radiooients, vos invit avui a que faceu aquesta Quaresma de 1980 amb aquests propòsits; que intensifiqueu la vostra oració i que aquest camí cap a la Creu, que és sa Quaresma, vos dugui a les resplandors excelses del Dia de Pasqua, en el qual Crist resurgent i

triomfant serà la victòria sobre el mal i el pecat. Si és així, haurem fet bon camí, haurem aprofitat el temps.

PESCADORS D'HOMES

Carta pastoral pel dia del Seminari de 1980

Estimats germans,

Una polida escena evangèlica ens conta la crida que Jesús féu als seus primers Apòstols. L'evangelista Sant Lluc ens ho explica amb tota casta de detalls. Escoltau-lo o llegiu-lo amb atenció i gens de veres:

"En una ocasió, diu, la gent s'aglomerava sobre Jesús per escoltar la paraula de Déu. Ell, que es troava devora l'estany de Genesaret, va veure dues barques a la platja. Els pescadors havien baixat i rentaven les xerxes.

"Pujà a una de les barques, que era de Simó, li demanà que l'apartàs una mica de la terra, s'assegué i ensenyava la gent des de la barca. Quan acabà de parlar, digué a Simó:

— "Tira endins, i calau les xerxes per pescar".

"Simó li respongué:

"Mestre, ens hi hem esbraonat tota la nit i no hem pescat res, però ja que vós ho deis, calaré les xerxes". Tot d'una que ho feren, agafaren tant de peix, que les xerxes s'esqueixaven. Llavors feren senyal als pescadors de l'altra barca que vinguessin a ajudar-los. Ells hi anaren i ompliren tant les barques que quasi s'enfonsaven.

"Simó Pere, en veure això, es tirà als genolls de Jesús i li deia: "Senyor, allunyau-vos de mi, que som un pecador". Una pesca com aquella l'havia deixat atònit, a ell i a tots els que anaven amb ell; igual passà amb Jaume i Joan, els fill del Zebedeu, que eren socis de Simó. Però Jesús digué a Simó:

"No tenguis por, des d'ara seràs pescador d'homes". Llavors tornaren a terra les barques, ho deixaren tot i se n'anaren amb ell".

No em sap gens de greu d'haver-vos copiat tot aquest text de l'evangeli: ens ajudarà eficaçment, me pens, a poder copsar aquesta invitació de Jesús i a treure'n profit pel nostre dia del Seminari de 1980, que celebrem la diada de Sant Josep.

I açò, perquè aquesta escena de Pere i de Jaume i Joan, els primers Apòstols i els primers continuadors de l'obra de Jesús, és una escena que s'ha anat repetint al llarg dels segles. Si no d'una barca i pescant, sí que Jesús ha anat cridant els seus apòstols de darrera de tants d'oficis com hi ha al món. Qualcú va deixar una botiga, una oficina, una carrera. Qualcú ha hagut de prescindir d'unies aficions, d'uns plans, per dedicar-se principalment a aquest altre programa de "pescar homes", com feren Pere i Jaume i Joan. Marcats i elegits per Jesús, tota una llargafila d'homes s'han dedicat i es dediquen "especialment" a aquest minis-

teri, rebut de Déu, de servir els homes per mitjà del sacerdoci jeràrquic. La paraula de Jesús que és esperit i és vida, continua fent-se sentir en el cor de molts d'homes. I un cop sentida, definitivament es tornen les barques a terra, es deixa tot i es va amb Jesús.

Aquest any, estimats germans, en dirigir-vos aquestes meves lletres, com solec fer, per animar-vos i demanar-vos les vostres oracions i ajudes pels sacerdots, pels seminaristes i pel nostre Seminari, ho vull fer d'una manera senzilla, explicant-vos aquests tres punts que em proporciona l'escena evangèlica del llac de Galilea.

Tornar les barques a terra

I el primer és: tornar les barques a terra.

Tornar les barques a terra és un gest decisiu. És un primer impuls que prepara el sí final. Vol dir: pensem-hi, toquem de peus a terra i considerem açò que m'han dit. És el principi de la resposta definitiva.

Isaïes, que se sentia impur per poder parlar en nom de Déu, així que l'àngel li purifica els llavis, pot contestar a la pregunta del Senyor, "Qui enviaré? Qui ens hi anirà?", respondent: "Aquí em teniu enviau-m'hi."

La primera postura, idò del qui se sent cridat al ministeri sacerdotal és decisiva i preocupant. Jo veig aquells tres apòstols, en l'escena esmentada, un cop les barques a terra, arrepenjats a la proa d'una d'elles, pensosos i mirant-se uns als altres, com dient: "Què feim, idò, al.lots? Anam? I tot açò què?

En són ressó també aquelles paraules del Papa Joan Pau II, dites en l'homilia d'una ordenació a la Basílica del Vaticà, l'any passat: "En el cor de cada un de vosaltres Déu ha inscrit el misteri de la seva crida. Podem repetir amb el profeta: "Amb amor etern t'he estimat, per açò t'he mantingut el meu favor". "En un cert moment de la vida vos heu entemut d'aquesta crida divina. I heu començat a preparar-vos, heu començat a caminar cap a la seva realització. El camí cap al sagrament de l'orde que rebeu avui de les meves mans, passa a través d'una sèrie d'etapes i d'ambients dels quals forma part la casa familiar, els anys del col.legi, l'ambient dels amics, la vida parroquial. Però sobretot en aquest camí es troba el Seminari diocesà, allà on cada un de vosaltres heu anat a trobar una resposta definitiva a la pregunta referent a la crida al sacerdoti." "El Mestre vos ha ajudat a trobar la resposta. I ara vos presentau per tal que l'Església pugui imprimir sobre aquesta resposta el seu segell sacramental".

També és una postura i una decisió "seductora". Seguir més d'aprop Jesús, abandonar-se a la seva crida, sobre que et poses incondicionalment a les seves mans i esperar què succeirà a la teva vida, donada totalment a Ell, és aparcar les barques, tots els plans humans, i deixar-se seduir per Jesús.

Els tres apòstols de la nostra escena havien estat, certament seduïts, després d'aquella pescada que havien fet en nom de Jesús. I aquesta seducció de Jesús havia d'ésser profunda i captivadora. Els seus mateixos enemics la recorden a Pilat: "Aquell seductor va dir..." (Mat. 27,63).

Una decisió seductora que, —i torn a citar-lo—, el Papa Joan Pau II explicava així als seminaristes de Guadalajara, en el seu viatge a Mèxic: "Obriu el vostre cor a l'acció de l'Esperit Sant; obriu-lo en un propòsit de donació que no sap res de reserves; obriu-lo al món que vos espera i vos necessita; obriu-lo a la crida que ja vos dirigeixen tantes d'ànimes a les que un dia podreu donar Crist." "Val la pena dedicar-se a la causa de Crist, que vol cors valents i decidits: val la pena consagrar-se a l'home amb Crist, per a dur-lo a Ell, per elevar-lo, per ajudar-lo en el camí cap a l'eternitat; val la pena de fer una opció per un ideal que vos procurarà grans alegries, encara que vos exigesqui també no pocs sacrificis. El Senyor no abandona els seus."

Deixar-ho tot.

La decisió ja està presa. Ara convé executar-la. Es el segon pas. Per anar amb Ells, es deixen les barques, els pares, les xerxes, el peix agafat, tot.

Es el punt més conflictiu. S'ha de fer un pensament i posar mans a l'obra. Ja no n'hi ha prou d'estar a la platja, al costat de les barques i dels companys, decidit a tot. S'ha de partir, deixar-ho tot, per anar-se'n cap a altres terres i serenes.

Aquesta postura és de renunciament i de disposició radical. Es la conversió. Un es posa de cara a Déu i està dispost radicalment a tot, per Déu i pel germans. Es converteix en un home pels altres. Es renuncia pel Regne. Es disposa de tot i de res. Un es buida de si mateix per ser tot dels altres.

Després d'un temps d'anar amb Jesús, Pere li recorda que ho han deixat tot per seguir-lo i fins i tot demana una paga. "Llavors digué Pere: Mirau, nosaltres hem deixat les nostres coses i us hem seguit, què tindrem, idò?"

I el Papa Joan Pau II ens diu: "En quan és model de tot ministeri i de tot apostolat en l'Església, el ministeri sacerdotal no pot concebre's mai en termes d'adquisició; des del moment en que és un do, és un do que s'ha de proclamar i compartir amb els altres." I després afegeix: "La identitat autèntica del sacerdoti importa un sotmetre's humil i un ús de la intel·ligència i de les dots naturals per a conèixer i acceptar els camins de Déu, abandonant-se confiats al seu pla de salvació, únicament baix l'acció de la gràcia es va arribant a la sabiduria per la qual el sacerdot té la visió trascendent de la vida humana, adquireix el vertader sen-

tit de les coses i treu dels principis de la fe les conclusions que dirigeixen cada home, en cada situació, pels camins de la Veritat i de la Vida".

Principalment aquest deixar-ho tot ha de comportar una llibertat interior que sigui una exigència pel Regne de Déu. I per això, aquí el deixar-ho tot, més principalment vol dir, donar-se tot, donar-se totalment pel servei dels altres.

És una nova faceta que fa que el ministeri sacerdotal pugui i hagi de ser exercit mitjançant tot allò que una persona necessita i ha de tenir per fer aquest servei als altres. Llavors, ens trobam davant l'aspecte positiu d'aquest segon punt, "deixar-ho tot", que és donar-se, no solament donar i deixar. Es omplir el buit que un ha deixat en si mateix amb totes aquelles disposicions radicals de pobresa i omplir-lo del Regne de Déu i de la seva justícia i de tot l'altre que es dóna com a afegitó. Es creure en l'Amor. Es, tal com diu l'slogan d'aquesta campanya que: "s'ha de creure en l'amor per ser capellà". Es creure que "la donació total de si mateix –en un gest d'amor sense reserves com és l'entrega que urgeixen l'existència i el ministeri sacerdotals— és una forma privilegiada de realitzar en plenitud la vocació bàsica de tot home i la vocació específica de tot batiat: romandre en l'Amor i ser, a la vegada, testimonis i servidors del designi de l'Amor que presideix l'obra de la creació i de la redempció."

Deixar-ho tot, idò, donar-se totalment als altres és, en darrer terme, fer-se pobre davant de Déu i davant dels altres. La més profunda de les pobreses és despendre's d'un mateix. Ser totalment pobre davant de Déu perquè Ell ho sigui tot en nosaltres. Com Crist, que va vèncer en la Creu. Per això l'alliberament de la humanitat ve de la Creu, que és la suprema pobresa. La Bona Nova se farà més sensible i acollidora si anam als altres des de la pobresa i la flaquesa dels qui som servidors en un ministeri sacerdotal.

Anarse'n amb Jesús

És el darrer i l'essencial punt. Vist i mesurat tot, no queda més remei que seguir-lo on vagi. Perquè, en el nostre cas, tornar les barques en terra i deixar-ho tot, sense anar-se'n amb Jesús, no seria ser apòstol ni pescador d'homes. El nostre ministeri sacerdotal, com recorda tantes vegades el Papa Joan Pau II, s'ha d'exercir en la persona de Crist, Cap de la seva Església. I també, provenint de Crist i amb la seva segura companyia.

Pere, Jaume i Joan se'n van amb Ell i són els seus primers deixebles. El distintiu específic, idò, de tot cristià serà aquest seguiment de Jesús, formant el seu poble. Anar-se'n amb Jesús serà fer-se participant de la mateixa unió amb què Crist fou ungut; serà, com dirà després Sant Pere, ésser "un fillatge escollit, un sacerdoti reial, una nació santa,

un poble adquirit per anunciar les meravelles d'aquell qui us ha cridat de les tenebres a la seva llum admirable".

El ministeri sacerdotal necessitarà molt més encara aquest seguiment de Jesús, perquè, participant de l'autoritat amb què Crist mateix edifica, santifica i governa el seu Cos, aquells que l'exercesquin quedaran segellats amb un sagrament especial i es configuraran amb Crist-sacerdot, per tal que puguin actuar com en la persona de Crist, Cap.

"Se n'anaren amb Ell". I ja sabem tot la història d'aquells anys que passaren junts. Amb Jesús, caminaren i actuaren per la seva terra de Galilea i Judea. De Jesús, reberen la missió, foren enviats a predicar la seva bona Nova. I finalment, després de l'Ascensió del Senyor, Sant Pere pogué aconseguir la seva primera i gran pescada d'homes: "Aleshores, Pere, dret amb els onze, alçà la veu i els digué: Jueus i tots els qui residu a Jerusalem." "Els qui acolliren, idò, la seva paraula, foren batius i s'ajuntaren aquell dia prop de tres mil ànimes".

Per açò, el Papa Joan Pau II deia en un dels parlaments del seu viatge als Estats Units: "El sacerdoti és missió i servei, és ser enviat per Jesús per a fer pel ramat els serveis del pastor". Aquesta característica del sacerdot, ens mostra el sentit autèntic del que significa "serveis de pastor", en aplicar-li una frase estupenda que califica a Jesús "d'home pels altres". Significa atreure el pensament de la humanitat cap al misteri de Déu, cap a la profunditat de la redempció que es realitza en Crist Jesús. El ministeri sacerdotal és missioner en la seva mateixa essència: significa ser enviat pels altres, com ho fou Crist, enviat del Pare per la causa de l'Evangeli, i ser enviat per evangelitzar."

L'essencial és, idò, tirar endins i calar les xerxes en nom de Jesús. És creure en l'Amor. Creure que Déu, quan crida, manifesta un amor de predilecció per aquell a qui crida; creure "que la crida de Déu incorpora a una missió d'amor que té el seu origen en la voluntat divina, que vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat; creure que l'home no pot comprendre's a si mateix ni ser salvat, sinó en quan que és objecte d'un amor; creure que val la pena de jugar-se-ho tot a la carta de l'amor, com a resposta a Déu-Amor i com a servei a l'home, que té fam d'amor.

En una paraula, l'essencial és tornar les barques a terra, deixar-ho tot i anar-se'n amb Jesús.

Conclusió

Estimats germans, l'escena evangèlica de la crida dels primers deixebles m'ha donat peu per a dirigir-vos aquestes retxes, com a preparació i animació vostra per a la festa de Sant Josep, en la qual celebram el Dia del Seminari. Ha estat aprofitant la transparència dels primers passos de Jesús en la seva predicació devora el mar de Galilea, en recerca de deixebles i de gent que anaven amb Ell per escoltar la seva paraula, que

he volgut acomodar la seva crida general, a tots aquells que un dia, rebent el sagrament de l'ordre, fórem escollits per a ser els ministres de Crist i els administradors dels misteris de Déu.

Per açò, dirigint-me ara a tots els meus sacerdots, els dic de tot cor aquestes paraules que no fa massa estona deia el Papa Joan Pau II a uns altres sacerdots: "Recordau que Jesús va cridar els Dotze per a ser "companys seus". La crida al servei sacerdotal inclou la invitació a una intimitat especial amb Crist. L'experiència viscuda de sacerdots de totes les generacions els ha duit a descobrir en la pròpia vida i ministeri la centralitat absoluta de la seva unió personal amb Jesús, el fet de ser companys seus. Ningú no pot predicar amb eficàcia la Bona Nova de Jesús si no ha estat primerament el company constant en l'oració personal, si no ha après del mateix Jesús el misteri que ha d'anunciar." "Vosaltres heu estat cridats pel Crist com ho foren els apòstols. Com ells, estau destinats a estar amb Crist. Com ells, sou enviats a anar en el seu nom i amb la seva autoritat a fer deixables a totes les nacions. Estar amb el Senyor és sempre també ser enviats per Ell per a realitzar la seva obra. El sacerdot és enviat amb la força d'aquell Esperit que va guiar Jesús al llarg dels camins de la vida i de la història. Siguin quines siguin les dificultats, les desillusions, els desànimis, els contratemps, nosaltres, sacerdots, trobem en Crist la força de cansar-nos lluitant amb la seva eficàcia que obra poderosament en mi".

A vosaltres, seminaristes estimats que vos preparau per ajudar-nos ben prest a administrar aquests misteris de Déu, i ser els meus cooperadors per a complir la missió apostòlica confiada per Crist, per tal que els homes rebin conscientment i lliurement l'obra de Déu, acabada en Crist, vos dic, també amb paraules de Joan Pau II: "La transmissió de la fe està vinculada de manera molt especial a la formació que es dóna als estudiants pel sacerdoti. La fidelitat de l'Església a la seva vocació d'escoltar, guardar i dur a la pràctica la Paraula de Déu, depén de l'eficàcia dels Seminaris. Aquesta és la raó de perquè el Concili Vaticà II va calificar amb acert als Seminaris de "cor de les diòcesis". "Es necessari que ja des del Seminari els futurs sacerdots siguin formats de manera que tinguin una consciència tan clara de la seva missió específica, que la temptació de l'eficacià no els dugui més tard a assumir mètodes renyits amb l'Evangeli, fundats en principis purament humans i orientats a metes merament temporals. La formació del sacerdot es funda en una clara eclesiologia, partint de la persona de Crist, tal com és presentada a l'Evangeli".

I a tots vosaltres, germans estimats de l'illa de Menorca, per qui, jo, els meus sacerdots i els meus seminaristes volem fer feina i la feim de debò per a dur-vos la Bona Nova de Jesucrist, avui que més que mai ha d'ésser i vol ésser predicada sense concessions ni discriminacions, sinó amb tota la nuesa de la seva veritat, agrair-vos les vostres oracions i ajudes, la vostra comprensió i amor, la vostra escolta i atenció al nostre

missatge, i dir-vos i animar-vos amb les paraules de Jesús, que són esperit i són vida: No tingueu por! Sempre tindreu qui tornarà les barques a terra, ho deixarà tot per a donar-se, i se'n anirà amb Jesús per dur al món la Veritat de Déu qui ens estima i és Pare, Fill i Esperit Sant. Amén.

+ Antoni, bisbe

DECRET

Sobre utilització de nous llibres sacramentals i d'exèquies

En diferents reunions del Consell del Presbiteri, celebrades el 1979, es va estudiar la meva proposta sobre la utilització a les parròquies de la nostra diòcesi d'uns nous llibres sacramentals i d'exèquies, segons els models aprovats per la Conferència episcopal tarragonense. El sistema concís i pràctic d'aquests llibres, així com el seu redactat i disposició, acomodats a les noves tècniques arxivístiques, aconsellaven i recomanaven la seva implantació.

Per açò, acceptant l'acord del Consell del Presbiteri del 18 de juliol de 1979, després d'un detingut estudi i fetes també les oportunes consultes, pel present decret, dispòs:

1.— Que s'utilitzin a totes les parròquies de la nostra diòcesi de Menorca el nous llibres sacramentals i d'exèquies, adoptats pels bisbats de la Província tarragonense.

2.— El Vicari General cuidarà de fer la pertinent explicació de l'ús i de la manera de portar aquests nous llibres als rectors i encarregats dels arxius parroquials, a fi de procedir en conformitat.

3.— Vegi's l'anex d'aquest Decret pel que fa referència als nombres que el bisbat i cada parròquia ha de tenir, segons comporta el nou sistema.

Ciutadella, a 31 de gener de 1980

+ Antoni, bisbe de Menorca

Anex citat

sobre numeració en els nous llibres sacramentals i d'exèquies

El nombre que s'assigna al nostre bisbat de Menorca és el 13.
Els nombres que corresponen a les parròquies dels bisbat són:

- 001.— Ntra. Sra. del Roser de la Catedral. Ciutadella.
- 002.— Santa Maria. Maó.
- 003.— Sant Francesc d'Assís. Ciutadella.
- 004.— Ntra. Sra. del Carme. Maó.
- 005.— Sant Francesc d'Assís. Maó.
- 006.— Santa Eulàlia. Alaior.
- 007.— Ntra. Sra. del Roser. Es Castell.
- 008.— Sant Martí. Es Mercadal.
- 009.— Sant Bartomeu. Ferreries.
- 010.— Sant Lluís, rei. Sant Lluís.
- 011.— Sant Cristòfol. Es Migjorn.
- 012.— Sant Climent. Sant Climent.
- 013.— Sant Antoni, abat. Fornells.
- 014.— La Concepció. Maó.
- 015.— Sant Esteve. Ciutadella.
- 016.— Sant Antoni Ma. Claret. Ciutadella.
- 017.— Sant Rafel. Ciutadella.
- 018.— Sant Antoni, abat. Maó.
- 019.— Santa Eulàlia. Maó.

D E C R E T sobre estipendis de misses

Segons les facultats contingudes en el Motu Proprio "Firma in traditione", del Papa Pau VI, datat el 13 de juny de l'any 1974, i seguint l'assessorament que he rebut del Consell del Presbiteri en la seva reunió del dia 6 de febrer de 1980, venc a determinar i determinar:

- 1.— Que l'estipendi diocesà de les misses sigui d'ara en endavant de 200 ptes. Pensin, però el preveres en les necessitats dels feels pobres per tal que, per açò, no es vegin privats d'aplicacions per les seves intencions.
- 2.— Que les anomenades misses gregorianes tinguin l'estipendi a raó de 250 ptes. cada intenció, és a dir, 7.500 ptes. el total del trentanari.
- 3.— Que pel que es refereix a les misses de fundacions, per evitar contínues reduccions, es diguin tantes quantes misses permetin els rèdis. Del compliment d'aquestes obligacions, recordam que se n'ha de donar compte a la Cúria, cada any.
- 4.— Ha de seguir vigent tot el que va disposar anteriorment sobre aquesta matèria el meu antecessor en la Seu i que queda reproduït, per a més coneixement, en l'anex que transcrivim a continuació d'aquest decret.

Ciutadella, a 14 de febrer del 1980

+Antoni, bisbe de Menorca.

**Anex citat
sobre estipendis de misses**

2.— “Los sacerdotes, que por razones, pastorales celebren más de una misa, en un solo día, podrán recibir estipendio por todas, pero sólo dispondrán de uno para su utilidad personal; debiendo enviar el producto de los otros estipendios a la Curia Diocesana; los sacerdotes que binen o trinen, y no tengan intención recibida directamente, pueden celebrar en favor de la que señala la Curia a través de las hojas que ésta envía trimestralmente a las parroquias. El producto de todos los estipendios provenientes de binaciones o trinaciones se destinará al sustento y ayuda de los sacerdotes y a otras necesidades de la Iglesia”.

“No obstante, los sacerdotes podrán aplicar las misas de binación o trinación para cumplir con las obligaciones de sufragios de la Mutual del Clero, Hermandad Diocesana de Sufragios, y cada mes dispondrán de dos de estas misas para su intención particular, sin percibir estipendio.”

3.— “Nunca se podrá recibir estipendio por las misas concelebradas de binación y trinación”.

4.— “Autorizamos que se puedan trasladar las obligaciones de Misa de Fundación a días, iglesias o altares distintos de los establecidos en las fundaciones legítimamente aceptadas cuando no sea posible su celebración en las circunstancias concretas establecidas.”

CONSELL PRESBITERAL

ACTA DE LA REUNIO DEL MES DE DESEMBRE 1979

Dia 19 de desembre de 1979, a la casa Parroquial de Sta. Maria de Maó, a les tres i mitja de la tarda, es reuní el Consell de Presbiteri amb assistència de tots els seus membres a excepció de N'Antoni Subirats, i la presència, donat l'ordre del dia, (eminently econòmic), del Delegat Diocesà d'Economia, En Josep Ma. Pastor.

Després d'una pregària dirigida pel Sr. Bisbe, es llegeix l'acta de la darrera sessió que és aprovada.

1.— Es parla en primer lloc de l'Església del “Socós” de Ciutadella. Sabut per tots el seu estat actual i la deterioració que cada dia que passa va accentuant-se més —darrerament va caure el rosetó de la façana

principal, i la capella del Sm. està plena de goteres—es cerca una solució per a la deguda restauració i conservació del referit edifici. S'explica que hi ha hagut contactes per açò amb L'Ajuntament de Ciutadella i que el Ministeri de Cultura fa estona que estava redactant un projecte de restauració per a dur-lo a la pràctica tan prest com les disponibilitats econòmiques ho permetessin.

2.— L'orgue del "Socós". Qüestió a part és aquest orgue que avui encara és recuperable. S'ha de tenir present que és una obra important a recuperar, ja que podria ser realitzat per un frare menorquí, és artesà i d'un estil diferent dels orgues normals. Una solució seria la seva restauració i trasllat a la Catedral.

3.— Església del Roser. Es sabut de tots la greu situació d'aquest edifici. S'informa de totes les gestions realitzades i dels diversos camins que s'han seguit per a obtenir qualche solució, que fins ara no ha arribat.

Davant aquesta informació sobre aquests tres punts s'aconsella que es faci un estudi seriós de les possibilitats que hi ha d'obtenir subvencions per a la conservació d'un i altre edifici o, si no es veu altre solució, que es faci donació a una Entitat pública que es pugui y vulgui fer càrec d'ells, restaurant-los i mantenint-los per un servei cultural públic, ja que es veu clar que el Bisbat no pot de cap de les maneres, carregar amb una tal despesa.

Es responsabilitza de tota aquesta gestió a la Comissió Econòmica del Bisbat.

Es veu oportuna, també, la restauració dels abans esmentat orgue i que per açò és convenient la creació d'una comissió o junta per a tot aquest afer de restauració, lloc on col.locar-lo, etc.

4.— El Sr. Bisbe informa de la situació del patronat de l'edifici Calàbria.

5.— S'enceta també el tema sobre els edificis i patis dels locals anomenats O.A.R. de Ciutadella. L'assumpte queda pendent i requereix més estudi i informació.

6.— Es passa a informar del nou sistema de llibres de comptes per a les parròquies i associacions eclesiàstiques. S'aconsella es faci una reunió dels administradors parroquials per presentar-los i amb ells estudiar la manera de dur-los.

7.— Finalment s'aconsella la conveniència de centralitzar a la Curia diocesana totes les col.lectes extraordinàries del Bisbat.

Sense res més a tractar, a les 6 de la tarda es dóna per acabada aquesta sessió, fixant-se per a la pròxima sessió el proper dia 6 de febrer de 1980, a les 10 del matí a Ca'l Bisbe, amb el següent ordre del dia:

- Informació sobre el Roser: possible cesió al Consell Insular.
- Full dominical: possibilitat de editar-lo a Menorca —aventatges i inconvenients.

- Parròquia de St. Joan dels Horts: supressió.
- Consell Pastoral: estudi pel nou funcionament.

Ciutadella, 19 de desembre de 1979

ACTA DE LA REUNIÓ DEL MES DE FEBRER, 1980

Dia 6 de febrer de 1980 a "El Toro" a les 10 del matí, es reuní el Consell de Presbiteri, amb assistència de tots els seus membres a excepció d'En Pere Oléo que excusà la seva assistència.

Després d'una pregària dirigida pel Sr. Bisbe, es llegí l'acta que fou aprovada.

Seguidament es passà a treballar d'acord amb l'ordre del dia:

1.— S'informa de les gestions fetes de cara a la cessió de l'església del Roser al Consell Insular per a activitats culturals. S'està pendent de l'informe tècnic i presupost per saber la decisió del Consell que en principi està molt interessat.

— També es treu la qüestió de l'edifici del "Socós", pel que encara no es veuen camins de solució.

— En aquest punt surt tot el referent a la restauració de l'orgue del "Socós" i s'informa de que dins pocs dies vindrà, per fer un estudi previ per a la possible restauració, l'organer Arrizabalaga.

— En aquesta qüestió d'edificis i restauracions, s'hi afegeix, ara, la nova localització de l'emissora diocesana. S'apunten diverses solucions. Sembla important que s'estudii tot açò en un pla de conjunt dels edificis que l'Església té a Ciutadella. En aquest aspecte es creu convenient no deixar de tenir present la necessitat de treballar perquè l'Església a Menorca continui en la línia d'opció per una Església pobre i perquè açò no es quedi en paraules. En quant els possibles passos a donar es veu necessària una oportuna informació a la gent.

2.— Full dominical: possibilitats de editar-lo a Menorca —aventages i inconvenients. Abans de prendre una determinació d'aquest tipus, s'ha de tenir present quina acceptació real té el full actual i com va la seva economia. Després quines possibilitats hi ha d'un equip ampli que es faci responsable, que mantengui una línia interessant. No és convenient que el motor d'una realització com aquesta sigui una sola persona, s'ha de poder assegurar la continuitat. Se suggerix la possibilitat de simultanetjar durant un temps l'actual i uns nombres editats aquí a fi de poder comprovar els resultats, abans de prendre una determinació definitiva.

Es creu convenient que s'en parli amb els capellans abans de la pròxima reunió, a fi de poder decidir amb més coneixement i més d'acord amb l'opinió de tots.

Experiències, impressions al llarg d'aquestes tres jornades.

3.— En quant a la Parròquia de St. Joan dels Horts s'accepta la seva extinció i s'aconsella consultar els més directament interessats: feligresos i parròquies veïnes per saber a on s'han d'anexionar els territoris. Ja que els llibres sagamentals des de fa temps són a la parròquia de St. Antoni de Fornells, no es veuen raons de pes per canviar de moment la seva radicació.

4.— Referent al Consell Diocesà de Pastoral, es fa una síntesi de la seva història i es veu que després de tres anys de no reunir-se, és convenient una nova elecció i que el Consell no sigui "ad casum" sinó una institució permanent renovable periòdicament.

S'ha d'estudiar com hi han de ser representades les distintes institucions eclesiàstiques. Per açò s'ha de fer un projecte de Consell a partir del que ja s'ha fet. Pel que s'enviaran fotocopies de tot el material recopilat als membres del Consell de Presbiteri a fi de que aviat es pugui tornar formar aquest Consell que tanta falta fa per una conciència més eclesial i de corresponsabilitat.

5.— Precs i preguntes:

El Sr. Bisbe passa a consultar on es creu es podria celebrar aquest any la benedicció dels Sants Olis. S'accepta la proposta de que es realitzi a la Parròquia de St. Lluís. Com ja és costum es començarà amb un recés per els capellans que dirigirà aquest any Mn. Rovira Bellos.

— Els estipendis per aplicacions de misses.

Es veu convenient que hi hagi una quantitat indicativa: 200 pessetes, però que açò no sigui un obstacle perquè els pobres, amb plena llibertat, puguin demanar l'aplicació de misses per les seves intencions o per els seus familiars difunts, com també es veu amb bons ulls que hi hagi un caixó "pro misses" que fa que tothom pugui aportar a la mesura de les seves possibilitats, sense condicionants de cap casta.

Sense res més a tractar a les 2 de la tarda es dóna per acabada la sessió fixant per a la pròxima el proper dia 12 de març de 1980 a les 10 del matí a "El Toro", amb el següent ordre del dia:

- Consell de Pastoral
- Full dominical.

SECRETARIA GENERAL

NOMENAMENT

El Sr. Bisbe ha nomenat, amb data 18 de febrer, Consiliari de Càritas Interparroquial de Ciutadella al Sr. Llorenç Olives

REUNIONS MENSUALS PER A CAPELLANS

El dia 12 d'aquest mes de març tindrà lloc al Toro una reunió per a capellans que dirigirà Mn. Lluís Ma. Martínez Sistach, Vicari General de Barcelona, sobre "Qüestions actuals de la pastoral matrimonial". Començarà a les 4 del capvespre. Tots hi són invitats.

El mateix dia i al mateix lloc, a les 10 del matí començarà el Consell del Presbiteri.

MISSA CRISMAL

Aquest any es celebrarà el Dimecres Sant, dia 2 d'abril, a la parròquia de Sant Lluís, a les 7,30 del capvespre. Anirà precedida d'un recés espiritual per a capellans que començarà a les 5 del capvespre i que serà dirigit per Mn. Josep Ma. Rovira Belloso, professor de la Facultat de Teologia de Barcelona. S'invita a tothom, especialment als sacerdots.

INFORMACIÓ DIOCESANA

SEIXANTA MENORQUINS PARTICIPAREN A LA TROBADA EUROPEA DEL CONCILI DELS JOVES, DE TAIZE, A BARCELONA

Va tenir lloc a Barcelona la Trobada Europea del Concili dels joves, promogut per la Comunitat Interconfessional del Monestir de Taizé. Aquesta Trobada va comptar amb la participació activa i entusiasta de seixanta menorquins, entre els quals hi havia dos sacerdots, dos matrimonis d'adults i cinquanta quatre joves de la pràctica totalitat dels municipis de l'Illa. Acabada la Trobada i a la Sala Newman de la Parròquia barcelonina de Sant Felip Neri els seixanta menorquins varen convocar una roda de premsa, per tal de posar en coneixement dels representants dels mitjans de comunicació menorquins que hi eren presents (Revista "Església Jove", Revista de l'Institut de Ciutadella, Revista de Sant Miquel i Diari "Menorca"), quines havien estat les seves vivències, experiències, i impressions al llarg d'aquestes tres jornades.

L'ALLOTJAMENT EN FAMÍLIES, UNA EXPERIÈNCIA NOVA

Només arribar, el 60 membres de l'expedició menorquina vàren ésser repartits en cases particulars de famílies que s'havien ofert per allotjar-los. Per la major part d'ells aquesta era una experiència completament nova i va tenir una acceptació plena per part de tots ells. Segons ens digueren a la roda de premsa, varen notar un ambient diferent al carrer i al si de les famílies. L'ambient dels carrers a Barcelona era fred (també climatològicament) i indiferent, propi d'una ciutat "monstre", com poc a poc s'està tornant la Ciutat Comtal. Emperò a les llars que els acolliren, els menorquins vàren trobar calor d'acolliment i d'intimitat. Pertot els hi parlaren molt bé de Menorca "a Catalunya, em digueren, els menorquins esteim molt més ben considerats que els catalans a Menorca". Els barris que més es destacaren en la sinceritat del seu acolliment vàren ser els barris més pobres; i jo crec que açò es degut al que diu la Carta de Taizé que va ser repartida a aquesta Trobada: "Cal tan poc per viure, tan poc per acollir. Quan obres la teva casa l'abundor de bens dificulta més que no pas afavoreix la comunió humana. Esgotant-se per aconseguir comoditat pels de casa, hi ha el risc de situar-los en una relació de dependència". Al principi a les famílies de Barcelona, a una gran part de les 10 ó 12.000 famílies que es necessitaven per acollir les 25.000 persones que participaven a la Trobada, els hi havia costat un poc decidir-se a acollir aquesta gent de Taizé, que per a molts d'ells representava quelcom menys que un misteri. Emperò, progressivament, es vàren anar decidint i ara estan molt contents d'haver-ho fet. Els menorquins vàren trobar una relació molt forta entre les famílies que els acolliren i les seves corresponents parròquies, pertanyents totes elles als barris de Verdún, Gràcia, Sagrada Família, Sant Gervasi-Bonanova, i a la població de Sant Feliu de Llobregat. Particularment interessants vàren ser les experiències al barri de Verdún i a Sant Feliu. Al Verdún, barri habitat en la seva pràctica totalitat per obrers immigrants, generalment andalusos, les celebracions vàren tenir moments de la més alta emotivitat, com al moment de donar la pau durant la celebració eucarística. Aquesta cerimònia, aquest gest, va durar diversos minuts. La gent estava molt emocionada i açò pot ser una bona empenta per integrar a la comunitat parroquial alguns membres que hi tenen una participació un poc freda. A Sant Feliu de Llobregat, població de majoria immigrada, els nou menorquins que hi anàren destinats vàren anar a una parròquia que està en el centre de la ciutat i pertany a la població nativa. Els immigrants van a una altra parròquia que està a les afores. Aquest desig de la comunitat de Taizé de potenciar les parròquies ha sorprès un poc als cristians que pensen que aquesta estructura de l'Església recorda encara l'època mitjeval, emperò la raó ha estat en anar a fer els actes allà

on es trobassin els cristians i per això s'ha cercat la col.laboració de les parròquies catòliques.

LA SENZILLESA DE TAIZÉ

Un altre aspecte molt assenyalat pels participants menorquins ha estat la senzillesa dels signes externs de Taizé; senzillesa i solemnitat a la vegada del silenci absolut de les pregàries, del cant pausat i a mitja veu, la cara somrient de tots, el sentit d'austeritat de totes les celebracions, en una paraula, importància de les coses senzilles (llums petites, seure enterra, la mateixa senzillesa de les Drassanes, on es celebren totes les pregàries comunes). També ha estat important el descobriment de la pregària, del seu significat, del fer oració, del xerrar en grup. Veure com l'oració personal pot ser possible realitzada en un grup. El fet de que aquesta pregària tingüés com a escenari els barris més conflictius de la ciutat (el port, Santa Maria del Mar), ha estat també ressaltat pels expedicionaris menorquins. Aquesta pregària no consisteix només en demanar, sinó que es composa bàsicament de cants i lloances; tota celebració, a Taizé, és una lloança a Deu.

L'INTERROGANT DE TAIZÉ

Una altra cosa que s'ha aconseguit en aquesta Trobada ha estat l'eliminació de barreres en les persones (cabells llargs, grossos, petits, grassos, magres), Taizé és trobar-te a tu mateix i veure quins son els teus talents i com els pots fer fructificar. També és una gran lliçó pels catòlics: demostrar com ens poden enriquir de la diversitat dels altres. "Tanta gent que hem pogut reunir aquests dies a Barcelona i a vegades entre el mateixos catòlics no ens entenem"; aquest és el gran interrogant de Taizé. La resposta a aquest interrogant també està en la carta de Taizé: "Sol no pots fer gran cosa per l'altre. Però junts, en comunitat, travessats pel l'alè de l'amor del Crist, s'obre el passadís que va de l'aridesa a la creació comuna. I quan una comunitat és ferment de reconciliació, en aquesta comunió que és l'Església, allò que era impossible, arriba a ser possible". Amb aquest esperit, aquests dies a Barcelona, no ha hagut cap atac a ningú. No s'ha parlat de res que ens pugués dividir; s'ha parlat d'elements sobre els quals tots estàvem d'acord a priori. La fe s'ha compartit; no s'ha discutit, i hem descobert la importància de la fe en si, i no només la nostra visió particular de la fe. En l'esperit de Taizé hi cerquem el que a vegades no trobem en l'Església Catòlica. I és que "Taizé no és un grup de persones ni una estructura; és l'esperit".

ALTRES IMPRESSIONS RECOLLIDES AL VOL

La roda de premsa s'anava acabant i les impressions dels menor-

quins que estaven à la Trobada de Barcelona eren ara més aïllades, com agafades al vol. Per exemple, la importància dels cants com a nexe d'unió. Són uns cants molt senzills, en llatí, per tal d'unir i no separar, d'estructura musical senzilla, reiteratius i sempre himnes de lloança a Déu. Sobre els tallers la impressió recollida era que havien estat massa impròvitzats. S'hagués hagut de continuar amb els grups de treball dels matins. També cal destacar la Carta de Taizé, com a element de creació en comú, que fa que cada un pugui ser un membre fonamental de la comunitat de Taizé. També han impressionat molt les peticions a les pregàries del migdia. Com hi ha hagut persones de més de 50 anys que han encoratjat als joves i els hi han donat ànims. Com hi han hagut alguns preveres de les parròquies que en demanat als seglars que els ajudessin i que preguessin per ells.

EMOTIVO ACTO COMUNITARIO INTERCONFESIONAL

El día 8 de Febrero se celebró por primera vez en Mahón, un Acto Comunitario Interconfesional, que congregó en la iglesia de San Francisco a los responsables y miembros de la Iglesia Evangélica, Iglesia Evangélica de Dios, Fe Baha'i, e Iglesia Católica.

El acto se inscribió entre los programados por la Campaña contra el Hambre, resaltando por su especial significación e importancia.

JUNTOS COMO HERMANOS

En todos los participantes —muy numerosos— caló hondamente la emoción de compartir una misma preocupación por los más necesitados del mundo, sintonizar en idéntica escucha a la Palabra de Dios, cantar al “unísono” las mismas alabanzas al Señor y orar en comunión de súplica al Padre.

En el momento de la despedida resonó la voz común de los congregados: “Juntos como hermanos, miembros de una Iglesia, vamos caminando al encuentro del Señor.”

SALUTACION DE LA DELEGADA DE LA CAMPAÑA

La Delegada en Menorca de la Campaña contra el Hambre, Catalina Seguí, inició el acto dirigiendo una breve salutación.

Se expresó así:

“Buenas noches a todos.

Como Delegada en Menorca de la Campaña contra el Hambre en el Mundo, me corresponde darles la bienvenida, bienvenida muy cordial a este acto comunitario interconfesional que celebramos hoy, para rogar todos juntos por un nuevo orden internacional.

Este año, la Delegación de Mahón de la Campaña contra el Hambre, entendiendo que la lucha contra esta lacra de la Humanidad es una acción universal de todos y para todos, decidió abrir más sus puertas invitando a las comunidades de creyentes de las distintas confesiones religiosas que hay en la isla, a que participaran activamente en este acto comunitario en favor de la lucha contra el hambre en el Mundo.

La Iglesia Evangélica, la Iglesia Evangélica Asamblea de Dios y la Fe Bahá'i, aceptaron gustosos la invitación, y así, diferentes miembros de sus respectivas comunidades, juntamente con los de la Iglesia Católica, llevan un par de semanas trabajando intensamente en la preparación de este acto.

Desde este momento, en nombre de la Campaña, les doy, a todos ustedes, las gracias, por su asistencia y colaboración."

INTERVENCION DE MIEMBROS DE TODAS LAS CONFESIONES

Después de la proyección de un Montaje audiovisual muy interesante, sobre Un Nuevo Orden Internacional, basado en el informe RIO, del Club Roma, encargado al premio Nobel de Economía, Jan Tinbergen, miembros de las Confesiones participantes en el acto leyeron textos de la Biblia, de la IV Asamblea del Concilio Internacional de las Iglesias y de los "Fundamentos de Unidad Mundial", de Abdu'l Bahá.

En primer lugar, un miembro de la Iglesia Evangélica leyó un texto del Exodo. Seguidamente un miembro de la Iglesia Católica, leyó un texto del Evangelio de Lucas. A continuación, otro miembro de la Iglesia Evangélica leyó unas conclusiones de la IV Asamblea del Concilio Internacional de las Iglesias. En penúltimo lugar, un miembro de la Fe Bahá'i leyó un texto de los "Fundamentos de Unidad Mundial" de Abdu'l Bahá y, finalmente, un miembro de la Iglesia Evangélica Asamblea de Dios, leyó un texto del Apocalipsis.

Entre cada lectura se intercalaron cánticos apropiados, acompañados por guitarras y órgano electrónico.

Finalizadas las lecturas los participantes oraron al Padre por las intenciones de un mundo más justo y libre.

LA COLECTA SUPERÓ LAS CIEN MIL PESETAS

La comunión de plegaria y reflexión se plasmó también en la comunión de aportación económica, cuya suma superó las cien mil pesetas. Exactamente cien mil sesenta y cinco.

De esta forma los cristianos, unidos como hermanos, renovaron su compromiso de no quedarse parados ante el hambre de muchos de sus hermanos.

PLEGARIA JUVENIL POR LA PAZ

El día 28 de Enero se celebró en el Monasterio de Sta. Clara, de Ciudadela, una Jornada de Plegaria por la Paz. El Secretariado Diocesano de Jóvenes Cristianos organizó esta Jornada asociándose así a las Jornadas de la No-Violencia, realizadas por la Junta Municipal de la Juventud.

REUNION DE PLEGARIA EN EL MONASTERIO DE LAS CONCEPCIONISTAS

El día 23 de Febrero jóvenes de varias parroquias de la diócesis celebraron, en el Monasterio de las RR. Concepcionistas, de Mahón, una reunión de plegaria, en la que se alternaron lecturas apropiadas, cánticos y momentos prolongados de silencio.

ELECCION DE SUPERIORA EN EL MONASTERIO DE SANTA CLARA

En el Monasterio de las RR. Clarisas, de Ciudadela, se realizó en la forma acostumbrada, la votación para la designación de Superiora de dicha comunidad. Presidió la votación el Obispo. Fue reelegida por unanimidad Sor Josefa Carreño.

NECROLOGICA

SOR DIONISIA CALZADA, HIJA DE LA CARIDAD, UNA VIDA DE FIDELIDAD Y SERVICIO

En la noche del sábado, día 9 de febrero, expiró plácidamente Sor Dionisia Calzada, Hija de la Caridad, a los setenta años de vida religiosa y veintiseis de permanencia en la Comunidad del Colegio "San José" de Mahón.

Nacida en tierras burgalesas, ingresó en la Compañía de las Hijas de la Caridad en el año 1910. Ejerció como profesora en colegios de Vitoria, y en otros de la provincia y capital de Santander, situados en zonas obreras.

En abril de 1954 llegó a Mahón, destinada en calidad de Superiora-Directora del Colegio "San José"; finalizado su período de Directora, muy prolongado, permaneció adscrita a la misma Comunidad.

Bondadosa, servicial, laboriosa casi hasta el último día, inspiró a cuantos la trataron, una paz y serenidad extraordinarias. Se granjeó el aprecio y la confianza de cuantos la conocieron. Ayudó con todas sus posibilidades a los más necesitados.

Vivió su vocación de Hija de la Caridad con fidelidad admirable y con plena alegría, aceptando con absoluta docilidad la renovación conciliar.

El sábado, después de haber participado conscientemente en la celebración de la Eucaristía —en el mismo aposento donde se hallaba enferma— mantuvo su estado de lucidez, orando en compañía de sus hermanas de Comunidad hasta que se durmió en el Señor, tal como había vivido, como consagrada a Dios y al prójimo.

CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

REUNION DE LA COMISION PERMANENTE DEL EPISCOPADO

1. La Comisión Permanente del Episcopado Español se ha reunido en Madrid, los días 12 al 14 de febrero, presidida por Mons. José María Cirarda, en ausencia del Cardenal Tarancón. El Orden del día abarcaba tres temas fundamentales: la actualidad eclesiástica en España, los problemas educacionales y la economía de la Iglesia. Cada uno de estos asuntos ha consumido prácticamente una jornada de trabajo.

I. Puntos de atención de los obispos

2. En el primero de ellos, los obispos han dedicado atención preferente al **funcionamiento interno de la Conferencia Episcopal** y de todos sus organismos, dentro de un plan de revisión en profundidad que, de cara a la nueva década, se propuso en la última Asamblea Plenaria. Los obispos españoles han aportado, de palabra y por escrito, múltiples sugerencias al respecto y están recogiendo pareceres externos a la Conferencia sobre la actuación de la misma en los últimos años y sobre su imagen pública en los distintos ambientes. Se analizarán los campos de

actuación y los métodos de trabajo de los organismos episcopales, de cara a las nuevas exigencias que plantea la sociedad española a la vida cristiana. Todo este material será valorado y llevado a conclusiones prácticas por parte de una próxima Asamblea del Episcopado Español.

3. Dentro de la actualidad católica, la Permanente se ha ocupado de las repercusiones en España del “**asunto Küng**” y de otras manifestaciones de tipo contestario referidas a actuaciones de la Santa Sede o incluso del Santo Padre. En su momento, el Comité Ejecutivo de la Conferencia consideró un deber “manifestar su plena y fraterna comunión con la Conferencia Episcopal Alemana y su sincera aceptación de las orientaciones teológicas que dimanan de la Nota de la Congregación de la fe”.

La Comisión Permanente asume plenamente estas manifestaciones y hace constar su completa adhesión a la persona y a las enseñanzas de Su Santidad Juan Pablo II. Lamenta y desaprueba los escritos colectivos puestos en circulación, con escasa responsabilidad y apreciaciones injustas, en torno a los temas apuntados. Los obispos piden, con afectuoso respeto, a las personas implicadas en estos gestos una reflexión religiosa con espíritu de Iglesia; y reiteran su confianza en los cultivadores de la ciencia teológica para que, sin renunciar a la legítima libertad intelectual, contribuyan con su valioso servicio al incremento de la fe y de la comunidad cristiana.

4. De actualidad también en otro orden es la inminencia de la Cuaresma, que nos invita a Pastores y fieles a una mayor vivencia de la fe y a una purificación de costumbres, en consonancia con la tradición cristiana. En este espíritu se sitúa la breve Exhortación pastoral que, como documento aparte, han creído oportuno publicar los obispos de la Comisión Permanente.

II. Problemas de la enseñanza

5. Sigue presente en la agenda episcopal el importante capítulo de la educación, por su peso en la configuración espiritual de la sociedad, por su relación con la catequesis cristiana y por la importante presencia en ese campo de las instituciones de la Iglesia.

Mons. Elías Yanes, Presidente de la Comisión Episcopal correspondiente, ha dado cuenta a los obispos sobre los proyectos legislativos en curso —Estatuto de Centros y Ley de Autonomía universitaria— y de la aplicación del sistema de libertad religiosa a la enseñanza escolar. En una reflexión colectiva, rica de datos y de matices, se deducen estas líneas de actuación:

- Apoyo inequívoco a la libertad y a la igualdad en el sistema educativo.
- Procurar la convergencia de los diversos sectores docentes y la superación de enfrentamientos en aras del bien común de la sociedad.

—En relación con los colegios de la Iglesia promover el desarrollo de la participación en la organización interna de cada centro, la apertura a las clases sociales más modestas, la calidad de la enseñanza, y sobre todo la fidelidad a la concepción cristiana de la educación.

—Organizar los servicios adecuados para ayudar en el ejercicio de su misión a los profesores que tienen a su cargo la enseñanza religiosa en los centros escolares.

III. Distribución del Fondo económico interdiocesano

6. Como es habitual en su primera reunión de cada año, la Comisión Permanente se ha ocupado de la distribución entre las diócesis de las asignaciones que les corresponden del Fondo General de la Iglesia en España. Este Fondo se nutre, de la subvención del presupuesto estatal, según el Acuerdo Económico con la Santa Sede y de una contribución de las mismas diócesis, en razón del número de sus habitantes y del Clero que los asiste. De la cantidad total del Fondo Interdiocesano a distribuir en 1980, casi una décima parte procede ya de las instituciones de la Iglesia, en camino gradual hacia el sistema previsto de que la Iglesia llegue a sostenerse de las aportaciones de sus fieles.

En el reparto entre las diócesis del Fondo común interdiocesano la Conferencia Episcopal va avanzando también cada año en la fijación de criterios equitativos y evangélicos. Se tiene en cuenta el número de sacerdotes en activo, de los que tienen otros empleos, de los jubilados y de los religiosos adscritos a las diócesis. Se atienden también otros capítulos como las universidades y otros centros de alta cultura eclesiástica, la conservación de templos y múltiples gastos pastorales.

ANTE LA PROXIMA CUARESMA

1. Al acercarse la Cuaresma, tiempo de gracia que nos recuerda a los creyentes el paso salvador de Cristo, la Iglesia nos exhorta con las mismas palabras del Señor: "Convertíos y creed el Evangelio" (Mc 1,15).

La llamada a la conversión es particularmente urgente en este momento histórico en que, aunque surgen nuevos valores morales y sociales, como son la aspiración a situaciones más justas, el diálogo, la libertad, la democracia, etc., parecen prevalecer, sin embargo, en las propagandas, los contravalores del materialismo en sus diversas formas, la fiebre del consumo, la insolidaridad y la falta de respeto a la vida humana, el desmesurado afán de placeres, especialmente en el campo sexual; corrientes de influencia que se desbordan en los espectáculos, medios de comunicación social y otras manifestaciones de la vida pública, confundiendo y aún seduciéndo a muchos.

2. Por todo ello es claro, como se ha dicho, que nuestro mundo está necesitado de un suplemento de alma. Este aliento ha de llegarle a la sociedad de las instancias más responsables en la formación de la opinión pública y en la tarea educadora del pueblo, pero también depende de la colaboración de todos. Urge proteger a las nuevas generaciones de la acción deformadora que ejerce el poder manipulador de unos intereses, económicos o ideológicos, que no respetan la dignidad de la persona humana y que se manifiestan con frecuencia en la difusión de la pornografía en el cine, sin discriminación de salas e incluso en pequeñas poblaciones, espectáculos y diversos medios de comunicación social; en la exhibición de la violencia, en el incentivo a la competitividad y la frivolidad como ideal de vida, en la indiferencia ante las necesidades del prójimo, etc., influencias poderosas que están condicionando fuertemente los comportamientos individuales y colectivos. El crecimiento de la delincuencia, aunque también tiene otras causas, no es ajeno a este clima amoral.

Son necesarias las actitudes de respeto recíproco y responsabilidad, austeridad y laboriosidad, atención a los grupos más débiles, como son, por ejemplo, los que sufren el paro, y a las personas marginadas, para construir conjuntamente una convivencia positiva y estable. Nuestro porvenir próspero y pacífico depende no sólo del desarrollo de los valores materiales y técnicos, sino también de los morales, de los que tan necesitados estamos en nuestro tiempo.

3. Corresponde a los cristianos aportar a la convivencia, con su presencia activa y significativa, los valores del Evangelio. Por eso hemos de asimilar las exigencias de nuestra vocación y conversión en el camino cuaresmal que conduce a la Pascua: el ayuno, la oración y la limosna.

Un ayuno que señale la prioridad del ser sobre el tener, del autodominio sobre el consumo; un ayuno que es libertad de corazón que nos hace superar nuestras pasiones egoístas para poder compartir nuestros bienes con los demás: “El ayuno que yo quiero es éste —oráculo del Señor—: Abrir las prisiones injustas, hacer saltar los cerrojos de los cepos, dejar libres a los oprimidos..., partir tu pan con el hambriento, hospedar a los pobres sin techo, vestir al que ves desnudo, y no cerrarte a tu propia carne” (Is 58, 6-7).

Bajo otro aspecto, como una cualidad que afecta a la pureza de corazón, Jesús interioriza las exigencias de la castidad: el que intencionadamente codicia el adulterio, ya adultera en el corazón (Mt 5, 28). Y San Pablo insiste en que la fornificación es un pecado que profana el cuerpo, templo del Espíritu Santo, siendo así que el cristiano ha de glorificar a Dios también con su cuerpo (1 Cor 6, 15-20). La Sagrada Escritura sitúa los pecados contra la castidad también entre aquellos que excluyen del Reino de Dios.

Hay que recordar las exigencias éticas de la pureza que conciernen

a este sector de la castidad, imprescindibles en toda vida cristiana auténtica, tal como lo enseña la Iglesia, que está encargada de salvaguardar y transmitir el depósito acerca de la fe y las costumbres que le ha encargado el Señor, frente a cualquier opinión contraria, por influyente y poderosa que pueda ser.

La oración personal, en el silencio de la reflexión y del diálogo con el Señor, y comunitaria, como asamblea que se reúne en su nombre, vive confiada su presencia y desea la venida de su Reino. Necesitamos orar más, mucho más, en nuestro tiempo confuso y conflictivo, para encontrar la fuente, que es el Dios vivo, de nuestra esperanza y de nuestra fuerza. La gracia y el compromiso de nuestro bautismo, el perdón y la renovación que el Señor nos ofrece en el sacramento de la penitencia, precioso don que hemos de apreciar vivamente, son los cauces sacramentales que nos han de conducir en nuestra marcha penitencial hacia unas celebraciones eucarísticas, plenamente participadas en la ofrenda sincera de nuestras vidas con Cristo.

Y la limosna, según la expresión consagrada, que es la actitud de un amor gratuito, paciente y siempre disponible para atender a cada persona concreta, crear espacios de acogida y fraternidad e impulsar el trabajo por situaciones más justas en las relaciones y en la convivencia humanas. A este propósito nos dice el Papa Juan Pablo II en el mensaje que nos dirige con ocasión de esta Cuaresma: "Hace falta una conversión de espíritu que nos lleve a un encuentro de corazones, a compartir con los demás menesterosos de nuestras sociedades, con los que están desprovistos de todo, incluso a veces de su dignidad de hombres y de mujeres, de jóvenes o de niños, con todos los refugiados del mundo que no pueden ya vivir en la tierra de sus antepasados y deben abandonar su propia patria. Es allí donde encontramos y vivimos más íntimamente el misterio del sufrimiento y de la muerte redentora del Señor. El verdadero compartir, que es un encuentro con los otros, nos ayuda a liberarnos de los lazos que nos esclavizan, y por ello nos hace ver en los demás a nuestros hermanos y hermanas; nos hace descubrir de nuevo que somos hijos de un mismo Padre, 'herederos de Dios, coherederos de Cristo' (Rom 8,17), de quien recibimos los bienes incorruptibles".

4. Encarecemos a los sacerdotes, educadores cristianos y padres de familia que, particularmente en este tiempo cuaresmal, asuman con responsabilidad su misión de recordar a todos a quienes llega su influencia, con la palabra y su propio ejemplo de vida, los graves deberes que el Evangelio señala a la conciencia cristiana, siempre urgidos por el magisterio moral de la Iglesia. Jesucristo nos ha pedido a sus discípulos ser hombres nuevos, con la radical novedad de ser y comportarnos como hijos de Dios y templos del Espíritu Santo. El silencio sobre estos graves deberes de la oración, como medio de unión con Dios, de la caridad,

Por una parte, la ejemplaridad que el acontecimiento de Puebla entraña para todas las otras Iglesias locales, nacionales y continentales del mundo; por otra, reafirmar ante la opinión pública de nuestras comunidades que sirve a las personas y se abre a la fraternidad y a la justicia, de la mortificación y la templanza, de la castidad y pureza de costumbres públicas y privadas, significaría una infidelidad a nuestra misión y un olvido práctico del servicio que debemos prestar al hombre en su vida individual y social.

La Cuaresma es una llamada para seguir a Cristo en la abnegación y en la entrega, para participar en la alegría de su resurrección y, por eso, un camino abierto a la generosidad y a la esperanza. Recorrámoslo este año los cristianos con decidido empeño comunitario.

COMISIONES EPISCOPALES

COMUNICADO DE LA COMISION EPISCOPAL EN EL “DIA DE HISPANOAMERICA”

LA EJEMPLARIDAD DE PUEBLA

Celebramos, una vez más, el Día de Hispanoamérica cuando apenas ha transcurrido un año desde la clausura de la Asamblea General del Episcopado Latinoamericano en Puebla. Con el paso del tiempo vamos advirtiendo más agudamente la trascendental importancia de aquella ya histórica reunión de los representantes de los episcopados de toda Latinoamérica. La Iglesia Latinoamericana ha trazado con el Documento de Puebla todo un programa de actuación pastoral y de orientación teológica que iluminará sus pasos hacia el tercer milenio del cristianismo en el mundo y que —así lo esperamos— servirá para que aquellas Iglesias hermanas se reafirmen en su fe confesada, vivida y proclamada, se comprometan más de lleno con la realidad atormentada e injusta de no pocos de sus países, compartan las esperanzas de sus pueblos y se lancen, incluso, por los caminos de la evangelización universal.

Pero no queremos en este llamamiento ante el próximo DIA DE HISPANOAMERICA comentar los logros mayores del Documento de Puebla, lo que sobrepasaría con mucho las posibilidades de este texto. Pretendemos únicamente subrayar dos datos implicados en el tema.

diocesanas que las Iglesias de Latinoamérica siguen necesitando de nuestra ayuda fraterna —más sacerdotes, más religiosos y religiosas, más misioneros seglares— precisamente para llevar a cabo el programa trazado y decidido en Puebla.

MAYORIA DE EDAD DE LAS IGLESIAS LATINOAMERICANAS

La atención mundial se centró en la reunión del episcopado latinoamericano porque la creatividad de aquellas Iglesias es un hecho original que, afortunadamente, va encontrando eco y réplica en otras muchas partes de la Iglesia Universal. Las de Latinoamérica han sido las primeras Iglesias que se han organizado a nivel continental para trazar planes conjuntos de actuación tras haber analizado colegial y solidariamente los muchos problemas que aquejan a las naciones de su continente y tras haber estudiado qué capítulos del Mensaje cristiano han de considerarse prioritarios para la evangelización del hombre moderno. Hay aquí, ciertamente, una prueba clara de la mayoría de edad de esas Iglesias; y hay, sobre todo, una demostración muy cierta de la esperanza evangélica que anima a aquellas comunidades, pese a encontrarse enfrentadas con una problemática social, política, económica, cultural y hasta pastoral de extraordinaria entidad. Y, sin embargo, se organizan y, desde su confianza en el Espíritu, apuestan por el futuro.

LO MUCHO QUE PODEMOS APRENDER

Se nos ocurre pensar que este comportamiento de las Iglesias latinoamericanas tiene no poco que decirnos a las de Europa y más concretamente a las nuestras. ¿No estamos padeciendo un como complejo de inferioridad que nos paraliza y atenaza, un como miedo a los tiempos modernos que nos hace impotentes para abordar los problemas de esta hora, una como falta de confianza en la validez del Evangelio para iluminar los cuestionamientos del hombre de hoy? Y, ¿no seguimos estando excesivamente cerrados a las otras Iglesias, incapaces de coordinar nuestros esfuerzos a nivel nacional y continental, insolidarios con todos aquellos de los que mucho podemos aprender y a los que también no poco podemos aportar? No faltan, es cierto, intentos y empeños en esta línea; pero estamos aún lejos de ese impulso de juventud y de valiente compromiso que se evidencia en las Iglesias de Latinoamérica, y que ha tenido su singular expresión en la reunión de Puebla.

MUTUO ENRIQUECIMIENTO

Al acentuar esta creatividad de las Iglesias Latinoamericanas, tratamos de aprovechar su testimonio y ejemplaridad para bien de nuestras comunidades. Y realizamos así un fortalecimiento de la comunión ecle-

sial que ha de existir entre las Iglesias, comunión que, para ser tal, nos exige apertura y acogida a los bienes de las otras comunidades.

Sólo aceptando este punto de mira de que la comunión eclesial es mutuo enriquecimiento, podemos revitalizar el movimiento de cooperación con aquellas Iglesias hermanas. Han pasado ya los tiempos en que la misión podía haberse entendido como aportación por nuestra parte sin que las Jóvenes Iglesias de las misiones o de Latinoamérica tuvieran nada que ofrecer a las nuestras. Al presente, la ayuda —que sigue siendo necesaria— tiene que realizarse en pie de igualdad entre todas las comunidades eclesiales; y nada favorece más esta postura que la conciencia firme de que también aquellas Iglesias pueden enriquecer el patrimonio y la actualidad de las que llevan existiendo muchos más siglos.

RENOVAR LA COOPERACION.

El seguir prestando nuestra colaboración a aquellas Iglesias jóvenes cuya fe y caridad fue alumbrada hace ya más de cuatro siglos por nuestros misioneros, es algo que entra muy de lleno en la responsabilidad evangelizadora de nuestras comunidades cristianas. Podrían invocarse numerosos argumentos para respaldar la necesidad de esta ayuda; baste decir que numerosos obispos latinoamericanos la siguen pidiendo con insistencia y urgencia, que las peticiones se multiplican, que las necesidades se acrecientan de día en día en todo el continente. Haciéndonos eco de las recientes disposiciones de la Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española y de nuestra Declaración colectiva os reiteramos nuestra actitud de renovar la cooperación con las Iglesias de Latinoamérica, de revitalizarla al máximo, de acoger con generosidad y benevolencia los ofrecimientos —que confiamos sean numerosos— de los sacerdotes que opten por servir al Pueblo de Dios en aquel continente, de animar a las congregaciones religiosas a incrementar aún más su presencia apostólica en las diócesis latinoamericanas y de estimular los movimientos de misionerismo seglar.

Encomendamos estas intenciones y propósitos a la Virgen de Guadalupe, Patrona de todo Latinoamérica. Y os invitamos a celebrar con crecida responsabilidad, el 2 de marzo, el DIA DE HISPANOAMERICA. Porque, como dice el slogan de la jornada de este año, "América nos llama".

Firmado.— José Ma. Larrauri, Obispo de Vitoria.

Segundo García de Sierra, Arzobispo de Burgos.

José Capmany, Obispo Director Nacional de las O. M. P.

Miguel Araujo Iglesias, Obispo de Mondoñedo—El Ferrol.

Ramón Malla Call, Obispo de Lérida.

Ignacio Noguer Carmona, Obispo de Guadix-Baza.

José Ma. Cases, Obispo de Segorbe-Castellón.

NOTA DE LA COMISION EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y DE LA SUBCOMISION EPISCOPAL DE UNIVERSIDADES SOBRE LA LIBERTAD DE CREACION DE CENTROS UNIVERSITARIOS

A lo largo de estos últimos años, la Conferencia Episcopal Española y su Comisión de Enseñanza han expuesto reiteradamente el pensamiento de la Iglesia sobre los problemas de la enseñanza, en los que está en juego el futuro de la sociedad española. Junto con la necesidad de mejorar la calidad de la enseñanza y extenderla, en sus niveles obligatorios, a toda la población, hemos defendido el principio de libertad en este campo.

Por razones fácilmente comprensibles, durante estos años nos hemos visto obligados a hablar en primer término de los niveles inferiores del sistema docente. Pero ello no ha significado nunca una preocupación menor por el ámbito universitario. Pensamos que la efectiva y real libertad de enseñanza se ha de extender también a las instituciones universitarias. Más aún, nos parece que sin ella difícilmente podrá mantenerse a la larga en los demás niveles.

No desconocemos las dificultades con que tropieza en la sociedad española el reconocimiento del principio de la libertad de enseñanza, sobre todo en el ámbito universitario: la historia pasada, los prejuicios inveterados, las dificultades económicas, los conflictos de intereses. Pero la hora en que vivimos, nos exige a todos un esfuerzo por encontrar unas soluciones que sean coherentes tanto con los imperativos de justicia como con los de libertad en la ordenación de todo el sistema docente. La libertad de enseñanza que responde a la larga y fecunda tradición universitaria del mundo occidental, es elemento indispensable para construir una sociedad justa, pacífica y dinámica.

Los grupos sociales, culturales y religiosos tienen derecho a participar responsablemente en la creación, expresión y difusión de la cultura desde sus propias visiones del hombre y del mundo, como una contribución a la búsqueda del sentido último y profundo de la vida. Es la sociedad, articulada en sus diversas comunidades religiosas y culturales, el sujeto original de la creación y difusión de la cultura. Sin el reconocimiento de este derecho y sin la posibilidad de realizarlo en la práctica, se recortan y empobrecen la capacidad creadora, el sentido crítico y las posibilidades de libre desarrollo del individuo y de la sociedad.

Pero tal derecho sería ilusorio, irrealizable, sin una efectiva libertad de enseñanza también en el ámbito universitario. La Universidad es la institución particularmente apta para desarrollar una investigación científica autónoma constantemente actualizada, una creación viva y siempre abierta, una transmisión bien fundada del saber, una madurez de la personalidad del ciudadano en orden a su inserción responsable en el contexto de la vida social y política.

Creemos, por otra parte, que la mera "libertad de cátedra", dentro de un modelo único de Universidad, no garantiza suficientemente tal derecho de los grupos sociales. Nos parece que debe llegar hasta el establecimiento de un verdadero pluralismo de centros universitarios que, en orden a ofrecer sentido a las realidades humanas, respondan coherenteamente a los proyectos culturales relevantes para nuestra sociedad, asegurando, de este modo, una libre y fecunda concurrencia.

Además de todas estas razones para apoyo de la libertad de enseñanza en el ámbito universitario, se ha de aducir la llamada "libertad de estudio". Para reconocérsela al ciudadano, habrá que garantizarle la posibilidad de incorporarse al centro Universitario de su libre elección, aquel que responda mejor al proyecto humano, cultural y científico que se ha propuesto para su formación universitaria.

Por todo ello, creemos que es derecho irrenunciable de los grupos sociales crear Universidades y otros centros de enseñanza superior y, del mismo modo, es deber del Estado reconocerlos a todos los efectos, apoyando a dichas instituciones y a sus alumnos, en términos de equidad y sin discriminación alguna, siempre que se compruebe que prestan un servicio de interés social, al cumplir unas condiciones universalmente admitidas como necesarias para la existencia de la Universidad y para la buena calidad de su servicio.

Ignacio Maguer Carmona, Obrero de Guadix-Baza.
José Ma. Casas, Obrero de Segorbe-Castellón.

JORNADA MUNDIAL DE ORACION POR LAS VOCACIONES

27 ABRIL 1980

* * *

MENSAJE DE JUAN PABLO II

Venerados Hermanos en el Episcopado y carísimos Hijos e Hijas de todo el mundo:

1. Mi inolvidable Predecesor Pablo VI, al instituir la Jornada Mundial de oración por las Vocaciones, quiso que su celebración tuviera lugar entre dos grandes solemnidades litúrgicas: Pascua de Resurrección y Pentecostés. Fue, ésta, una elección especialmente feliz, porque estos gloriosos misterios de la fe cristiana arrojan una intensa luz sobre la vocación sacerdotal y sobre cada vocación consagrada de modo especial al servicio de Dios y de la Iglesia.

Dice el Concilio Vaticano II: "Cristo..., habiendo resucitado de entre los muertos, envió sobre los discípulos a su Espíritu vivificador, y por El hizo a su Cuerpo, que es la Iglesia, sacramento universal de salvación..." (Const. dogm.: *Lumen Gentium*, n. 18).

Así sucedió al principio: una transformación misteriosa y profunda se verificó en los primeros discípulos, que creyeron en Jesús Resucitado y recibieron el don del Espíritu Santo. Eran los mismos hombres sencillos que Jesús había escogido, uno por uno, entre la gente de su

pueblo. Conocemos sus dudas y sus miedos (cfr. Mt. 28,17; Jn.20,19); pero ellos creyeron en el Resucitado y, al mismo tiempo, tuvieron plena conciencia de su vocación y de su misión, en la que los confirmaría el Espíritu Santo, según la promesa del Señor mismo: "Recibiréis el poder del Espíritu Santo, que vendrá sobre vosotros y seréis mis testigos en Jerusalén, en toda Judea, en Samaria y hasta el extremo de la tierra" (Act. 1,8).

Con la fuerza del Espíritu Santo ellos fueron los Apóstoles, los Sacerdotes, los Testigos de Cristo Resucitado. Conformaron su vida y sus obras con los ojos fijos en la imagen imborrable de Jesús buen Pastor de los hombres. Anunciaron al mundo su mensaje y trabajaron por la salvación de los hombres con sus mismos poderes sagrados. Sabían que la misión de **Jesús Sacerdote, Maestro y Pastor** continuaba a través de sus personas: "Como me envió mi Padre, así os envío yo" (Jn. 20,21). Sabían, en efecto, que habían sido puestos, en medio del mundo, como el signo e instrumento visible de la presencia viva y operante del Señor Resucitado, y también para formar, por un don inefable del Espíritu Santo, un nuevo cuerpo de hombres dotados de un carácter original e inconfundible; el carácter de **Sacerdotes, Maestros, Pastores** del Nuevo Testamento.

2. Como sucedió al principio, así ha sucedido siempre. Han pasado los siglos y los milenios, pero la Santa Iglesia sigue siendo la Iglesia de Cristo Resucitado y de Pentecostés. Los obispos, sucesores de los Apóstoles, y los Sacerdotes, colaboradores de los Obispos, son los Obispos y los Sacerdotes de Jesús Resucitado y de Pentecostés. Así sucederá en los tiempos futuros, ya que el Resucitado ha garantizado a su Iglesia su asistencia perenne: "Yo estaré con vosotros siempre hasta la consumación del mundo" (Mt. 28,20); cfr. Const.dogm.**Lumen Gentium**, nn.19; 28).

Junto a los Obispos y a los Sacerdotes diocesanos, en comunión fraterna y filial con ellos, hubo, hay y habrá otras personas llamadas por el Señor a una vida de especial consagración. Surgieron y están floreciendo de nuevo los Diáconos, servidores del Pueblo de Dios. Surgieron multitud de Misioneros, enviados a fundar y a dirigir las nuevas Comunidades cristianas. Surgieron innumerables formas de vida consagrada en las Ordenes y Congregaciones Religiosas y en los Institutos Seculares, que "muestran ante todos los hombres la soberana grandeza del poder de Cristo glorioso y la potencia infinita del Espíritu Santo, que obra maravillas en la Iglesia" (Const.dogm. **Lumen Gentium**, n. 44). Todos estos hombres y mujeres siguen encontrando la fuente pura de su vocación en la fe en el Resucitado y en los dones inagotables del Espíritu.

3. Carísimos Hermanos en el Episcopado, y vosotros todos, Sacerdotes, Diáconos, Religiosos, Religiosas, Personas Consagradas, he querido recordar estos pensamientos para dirigiros una calurosa invitación: **evangelizad** cada vez más y mejor al Pueblo de Dios, especialmente a las fa-

milias y a los jóvenes, sobre estas santas verdades que se refieren al Sacerdocio, a las Misiones, a la Vida Consagrada. El Pueblo de Dios, cuando reza por las vocaciones, debe saber bien por qué reza y por quién reza. Los misterios de la Resurrección y de Pentecostés os ayudan a hablar, de la manera más precisa y convincente, de las vocaciones sagradas. Los fieles, las familias, los jóvenes deben conocer cada vez con mayor claridad que la Iglesia, sus Sacerdotes, los Misioneros, las demás Personas Consagradas no tienen su origen en causas, motivos o intereses humanos, sino en el designio misericordioso de Dios, que quiere la salvación de todos por la fuerza de Cristo muerto y resucitado y por la fuerza del Espíritu Santo. Por tanto, el testimonio personal de vuestra vida, dedicada toda al servicio de los hombres, confirmará vuestras palabras y les dará, con la ayuda de Dios, una mayor eficacia de persuasión.

4. Queridísimos jóvenes, en esta ocasión quiero dirigiros una invitación muy especial: reflexionad. Comprendéis que os hablo de cosas muy importantes. Se trata de consagrar la vida entera al servicio de Dios y de la Iglesia. Se trata de consagrirla con fe segura, con convicción madura, con decisión libre, con generosidad a toda prueba y sin arrepentimiento. Las palabras de Jesús: "Yo estaré todos los días con vosotros hasta el fin del mundo" aseguran la continuidad de aquel "vosotros". Las llamadas del Señor siempre existirán, y siempre encontrarán respuesta por parte de personas disponibles. Vosotros, también, debéis poneros en actitud de escucha. Debéis penetrar con vuestro pensamiento, iluminado por la fe, en la dimensión ultraterrena del designio divino de salvación universal. Sé que muchas cosas y acontecimientos actuales de este mundo os turban. Precisamente, por este motivo, os invito a reflexionar. Abrid vuestro corazón al encuentro gozoso con Cristo Resucitado. Dejad que la fuerza del Espíritu Santo actúe en vosotros y os inspire las opciones justas en vuestra vida. Pedid consejo. La Iglesia de Jesús debe continuar su misión en el mundo; ella os necesita, pues es mucha la labor a realizar. Al hablaros de la vocación y al invitaros a seguir este camino, soy yo el humilde y apasionado servidor de aquel amor, que movía a Cristo cuando llamaba a los discípulos a su seguimiento.

5. Finalmente, queridísimos hijos e hijas del mundo entero, una invitación a cada uno de vosotros y a vuestras comunidades: **orad**. Es el punto fundamental en el que Jesús ha insistido: "Rogad, pues, al dueño de la mies que envíe obreros a la mies" (Mt 9,38). Oremos todos juntos en compañía de la Santísima Virgen, confiando en su intercesión. Oremos para que los sagrados misterios del Resucitado y del Espíritu Paráclito ilumine a muchas personas generosas, dispuestas a servir a la Iglesia con mayor disponibilidad. Oremos por los Pastores y sus colaboradores, para que encuentren las palabras justas al proponer a los fieles el mensaje de la vida sacerdotal y consagrada. Oremos para que, en todos los ambientes de la Iglesia, los fieles crean con renovado fervor en el ideal evan-

gético del sacerdote dedicado completamente a la construcción del Reino de Dios y sostengan tales vocaciones con decidida generosidad. Oremos por los jóvenes, a los que el Señor dirige su invitación a seguirlo más de cerca, para que no se distraigan con las cosas de este mundo, y abran su corazón a la voz amiga que los llama; para que se sientan capaces de dedicarse, de por vida, "con corazón indiviso" a Cristo, a la Iglesia y a las almas; para que crean que la Gracia les da la fuerza necesaria para tal donación y vean la belleza y la grandeza de la vida sacerdotal, religiosa y misionera. Oremos por todas las familias, para que sepan crear un clima cristiano adecuado a las grandes decisiones de sus hijos. Y, asimismo, agradezcamos de corazón al Señor, porque en estos últimos años, en muchas zonas del mundo, tantas personas jóvenes y menos jóvenes están respondiendo a la llamada divina en número creciente.

Oremos para que todos los sacerdotes y religiosos sean ejemplo y estímulo para los llamados con su disponibilidad y humilde prontitud — como decía en la carta a los sacerdotes, con ocasión del Jueves Santo de 1979—: "para aceptar los dones del Espíritu Santo y para dar a los demás los frutos del amor y de la paz, para darles la certeza de la fe, de la que derivan la comprensión profunda del sentido de la existencia humana y la capacidad de introducir el orden moral en la vida de los individuos y en los ambientes humanos" (n.4).

Con el deseo de que los jóvenes sepan acoger con compromiso coherente las exigencias de esta llamada al Sacerdocio y a las demás formas de Vida consagrada, los bendigo de todo corazón, junto con todos aquellos miembros de la Comunidad eclesial, que los asisten y los sostienen durante el período de la necesaria preparación.

Vaticano, 25 de Enero de 1980, segundo de mi Pontificado.

JOANNES PAULUS PP. II